

ƏLƏMDAR QULUZADƏ

DİLƏT

ATA YURDUM, ANA DİLİM

Qüdrətimdi, qeyrətimdi,
Qürurumdu, qiymətimdi,
Yer üzündə qismətimdi
Ata yurdum, ana dilim.

Biri zəmi, biri bulaq,
Zirvəsi qar, suyu çıraq,
Bir kök üstə iki budaq -
Ata yurdum, ana dilim.

Torpağı ləl, daşı nizə,
Qanad gərib üstümüzə.
Ata-ana olub bizə,
Ata yurdum, ana dilim.

Möcüzəli bir diyardı,
Həm cavandı, ixtiyardı.
Biz varıqsa, bəxtiyardı.
Ata yurdum, ana dilim.

ƏLƏMDAR QULUZADƏ

843.42.5
6.95

DİLOTU

(Şeirlər)

F. Köçəri adına
Azərbaycan Dövlət Uşaq
KITABXANASI
INV. № 46256

2015 - fond
5102

BAKI - "Ozan" - 2009

Az-2

Q-82

Redaktoru: **Asif Rüstəmli,**
filologiya elmləri namizədi

Rəssamı: **Sultan Məmmədov**

Ələmdar Quluzadə.

“Dilotu”, Bakı, “Ozan”, 2009. 80 səh.

Çağdaş Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi Ələmdar Quluzadənin poeziyasında uşaq mövzusu aparıcı yerlərdən birini tutur. Müəllif gələcəyimiz olan uşaqları Vətəni, torpağı, ana dilini sevməyə, hadisələrə canlı müdaxilə etməyə, hazır cavab olmağa, təbiəti öyrənməyə çağırır.

“Dilotu yemək” canlı danışqda, xalq deyimlərində çox işlənən ideomatik ifadədir. Adətən çox danışan, tez-tez sual verən, bir az dəcəl uşaqlara - “dilotu yemisən?!” – deyə müraciət edirlər. İnanırıq ki, bu kitabı oxuyan uşaqlar da neçə-neçə sirli-sehirli həyat həqiqətini öyrənəcək, müzakirə, müdaxilə və mübahisədən çəkinməyəcək, bir sözlə, “dilotu yeyəcəklər”.

Kitab kiçik yaşlı uşaqlar, aşağı və orta yaşlı məktəblilər üçün nəzərdə tutulsa da, onun geniş oxucu auditoriyası tərəfindən maraqla qarşılanacağına şübhə etmirik.

4803060102-61

Q ----- 2009

On-047-09

© “Ozan” nəşriyyatı, 2009

MƏKTƏB ZƏNGİ

ZƏFƏR YOLU

Yollar əl-ələ verib
Məktəblərdə birləşir,
Məktəbli çantasına
Bütün dünya yerləşir.

Bizi qorxuda bilmir
Qarşısdağı dağ, dərə.
Yollara yoldaş olub
Qalxırıq zirvələrə.

Məktəb bizə öyrədir
Qələbəni, zəfəri,
Müəllimlər - komandır,
Biz onların əsgəri.

Sinəmizə sıxmışdıq
Kitab adlı yarağı,
Başımızın üstündə
Azərbaycan Bayrağı.

MÜƏLLİM

Kitab - ömrümə çıraq,
Əqidəm - mənim andım.
Əlifbanı açandan
Müəllimə inandım.

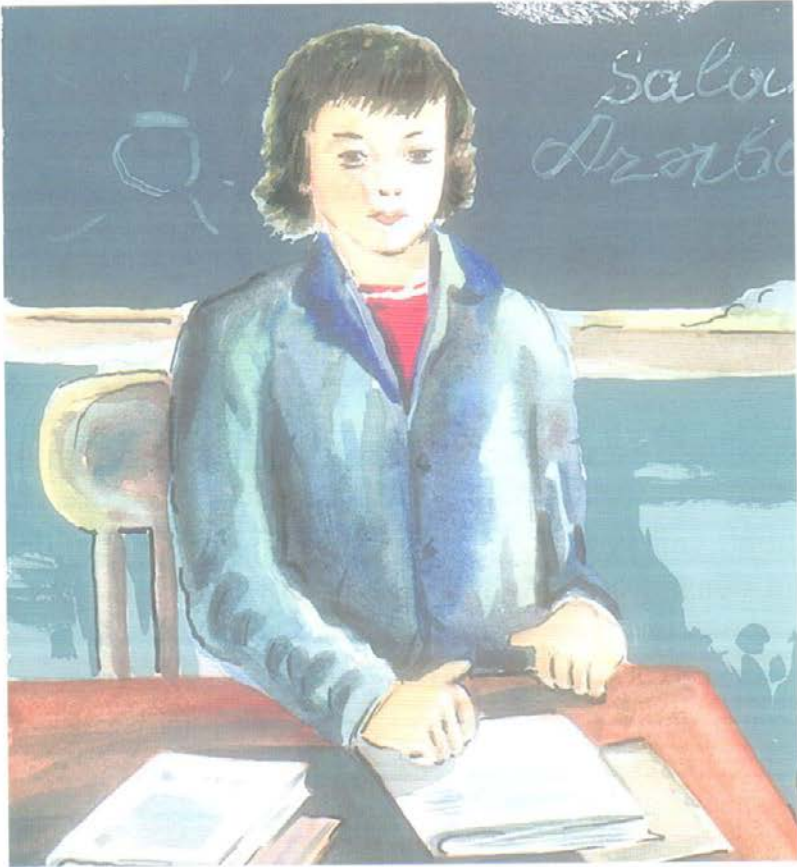
Öyrənmək istəyəndə
Gecə-gündüz vuruşdum,
Bilmədiyim nə varsa
Müəllimdən soruşdum.

Güvəndim, arxalandım
Onun mərhəmətinə,

Üşüyəndə sığındım
İsti məhəbbətinə.

Zəkası yol göstərər,
Məsləki - işıq saçar.
Məktəb bir xəzinədir,
Müəllim - qızıl açar.

Anamdan öyrənmişəm
Mən dilimdəki "canı",
Müəllim sevdirdir
Anam Azərbaycanı.

TAR DƏRSİ, BAR DƏRSİ

Hamıdan yaxşı bilir
Atam tarın dilini,
Elə tar qədər sevir
Dırmığını, belini.

Biri mənim atamdan
Oxumağı öyrənir,

Biri çubuqdan səbət
Toxumağı öyrənir.

Tar çalmağı məktəbdə
Uşaqlara öyrədir,
Bar verməyi bağçada
Budaqlara öyrədir.

QIRMIZI ÇANTA

Atam yolunu
Dükandan salıb,
Mənə qırmızı
Bir çanta alıb.

Kitab tutacaq
Çantam bir qucaq,
Yağış yağanda
İslanmayacaq.

Qırmızı "beş"i
Yığıb çantama,
Göstərəcəyəm
Hər gün atama.

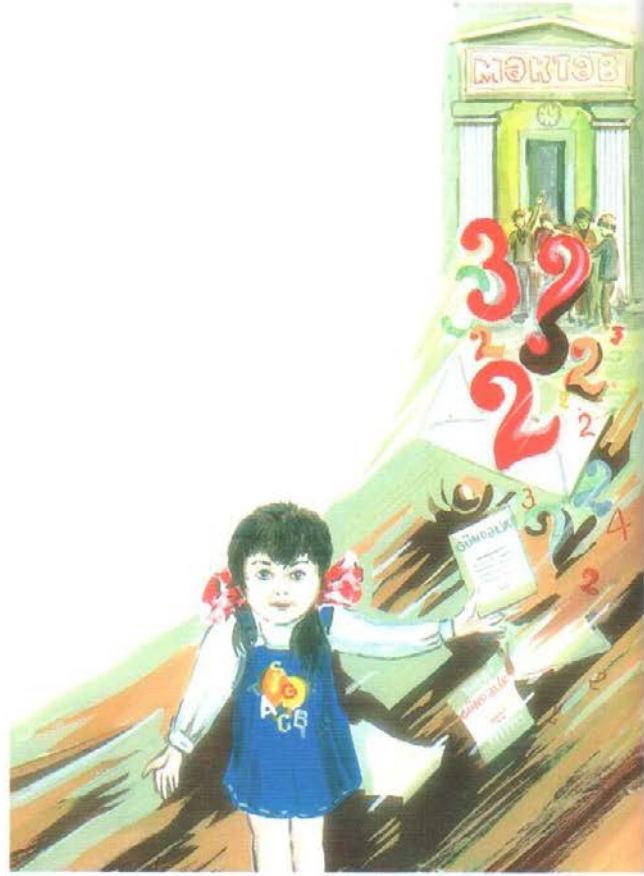
İKİ GÜNDƏLİK

Gündəlik tələb edir
Gülər müəllimə gündə.
Giley-güzar doludur
Mənim gündəliyimdə.

"Üç"ün yanında sual,
"İki"dən sonra məktub.
Gündəliyə baxanda
Anamın hirsə tutub.

O, gündəlik istəyir,
Bu, gündəlik soruşur.
Başım axşama qədər
Gündəliyə qarışır.

Atama dedim, mənə
İki gündəlik alsın.
Biri daim anamda,
Biri məktəbdə qalsın.

BABAM MƏNDƏN TEZ YATIR

Babam dərsi oxudub
Dıqqətlə qulaq asır.
Hərdən-birdən görürəm
Gözünü yuxu basır.

Kitabı yerə qoyub
Tez yerimdən dururam.

Ona balıq gətirib
Üzümə su vururam.

Haçan mənim babamın
Başı balığa çatır,
Babam dərsi soruşmur,
Axı məndən tez yatır.

ATAMDAN YAXŞI BİLİR

Bir məktəbə bağlanıb
Atamgilin həyatı.
Anam dili öyrədir,
Atam riyaziyyatı.

Atam haçan məktəbdən
Aylıq maaşı alır,

Anam bilir atamın
Ciblərində nə qalır.

Əlüstü hesablayır
Gələn, gedən manatı.
Atamdan yaxşı bilir
Anam riyaziyyatı.

GƏLİB ÇIXMIR CAVABI

Könül bu gün Həsənə
Sual veribdir yenə:
- On beşi beşə bölüb
Cavabını de mənə.

Dilini tərپətmədi,
Gözünü döydü Həsən:
- Beş saatdır on beşi
Beşə bölə bilmirsən?

Kənara itələdi
Həsən dəftər-kitabı:
- Beşə çoxdan bölmüşəm,
Gəlib çıxılır cavabı.

BİR KİTABI ÇIXMAYIB

Kənara dur, əlini
Yandıracaq köz, deyir.
Gözlə, yemək bişəcək,
Hövsələ et, döz deyir.
Atam məni danlasa
Anam deyir, düz deyir.
Bircə dəfə çəşmayır,

Hər nə desə tez deyir.
Guya ki, gündə mənə
Bir kitablıq söz deyir.
Mənə dediklərini
Toplamayıb, yığmayıb,
Ona görə anamın
Bir kitabı çıxmayıb.

YAYLIQ ALMA

Ata dedi:

- Nə alım

Sizin üçün şəhərdən?

Ayxan ilə Aybəniz

Fikirləşir səhərdən.

Ayxan sayır birbəbir:

- Mənə bənövşə köynək,

Nənəmə şüşə eynək,

Babama qara pencək,

Ağ yaylıq al anama.

Aybəniz deyir mənə:

- Ata, ağ yaylıq alma.

- Qızıma nə alım bəs?

- Dedim ağ yaylıq alma.

- Yaxşı, yaylıq almaram

Ay qurban olum sənə?

Onda nə alım sənə?

- Gərək deyil, ay ata,

Nə yaylıq, nə şal mənə,

Yaylıq alma deyirəm,

Yaylıq alma al mənə.

Yayın bir isti günü

Ata gördü bazarda

Hər yer yaylıq almadı.

Atası Aybənizə

Ağ yaylıq alma aldı,

Amma yaylıq almadı.

MİSALIN CAVABI

Müəllim gündə deyir:
- Gəl beşi on beşə vur,
Cavabını da beşə.
Riyaziyyat dərində
Ən çətin sualları
Mənə verir həmişə.

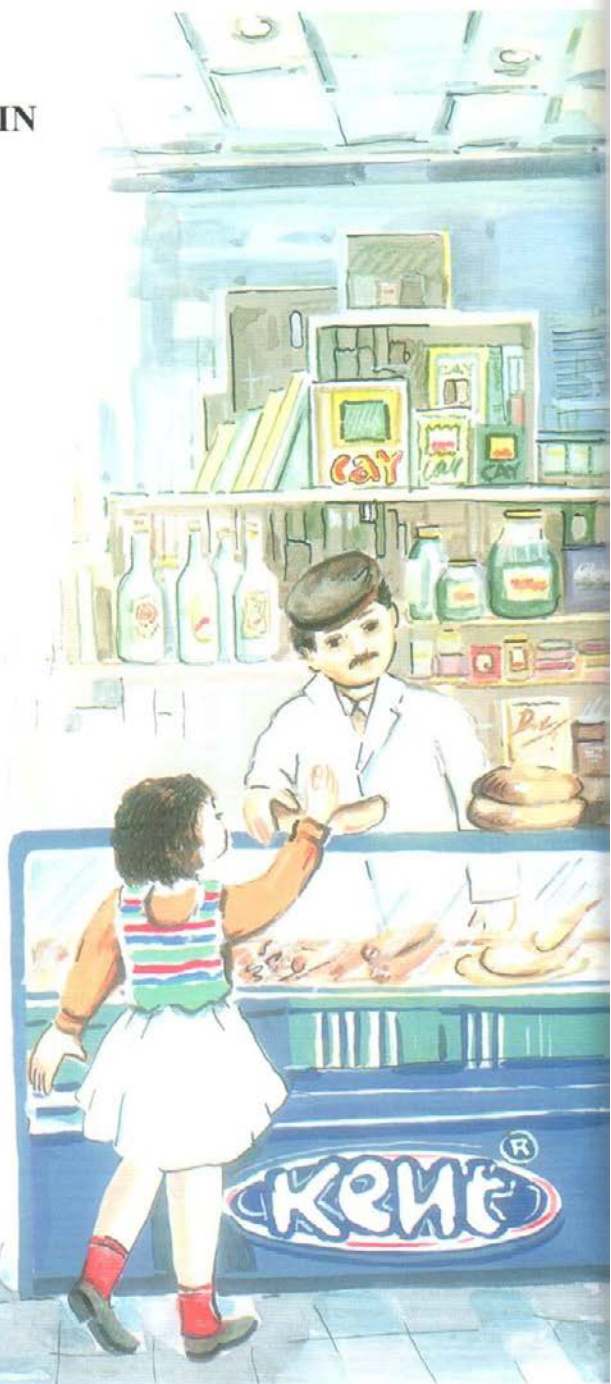
Mən lövhəyə çıxanda
Onu beşə vurmuram,
Beşə bölürəm hazır.
Müəllim "iki" vermir,
Məsəlın cavabını
Gündəliyimə yazır.

HAZIRCAVABIN CAVABI HAZIR

XIRDA QALSIN

Mağazaya
Gəldi Yetər:
- Əmi, mənə
Bir qələm ver,
Bir də dəftər.
- Buyur, qızım.
- Bəs saqqızım?
- Saqqız üçün
Pul qalmadı.
- Əmi, deyən
Düz olmadı.
Qoy qələm də,
Qoy dəftər də
Burda qalsın.
İndi elə
Hesabla ki,
Saqqız üçün
Xırda qalsın.

GÜLMƏ, MƏN DƏ GÜLMƏYİM

Həyətdəki gülləri
Qırma, mən də qırmayım.
Hovuzun qırağında
Durma, mən də durmayım.
Ağaca pişik kimi
Çıxma, mən də çıxmayım.
Nənəmin sandığına
Baxma, mən də baxmayım.

Kişişi kirimişcə
Yemə, mən də yeməyim.
Gördüyünü anama
Demə, mən də deməyim.
Gündə on yol acından
Ölmə, mən də ölməyim.
Mən ağlayanda mənə
Gülmə, mən də gülməyim.

ÇOXBİLMİŞ SONA

Uşaqların heç biri
Çoxlu nağıl bilməyir
Çoxbilmiş Sona qədən.
Axı çoxbilmiş Sona
Nağılları dinləyir
Axıra, sona qədən.

AĞLAMAQ İSTƏYƏNDƏ

Əvvəl pişiyə verir
Südün istiliyini
Yoxlamaq istəyəndə.
Saçını yerə sərir
Kəpənəyi saçına
Bağlamaq istəyəndə.

Bacım nənəmə verir
Almaları sabaha
Saxlamaq istəyəndə.
Çaşıb mənə tapşırır
Səhərdən axşamacan
Ağlamaq istəyəndə.

İKİ KİŞİNİN ADI

Bibimin bir oğlu var
Qonaq gəlibdir bizə,
Yeriyir yavaş-yavaş,
Dil açıq təzə-təzə.

Yeriyəndə də gülür,
Yıxılarda da gülür,
Yeməyinin yarısı
Yaxasına tökülür.

Adı - Hüseyin Surxay,
Özü balaca çağa,
İki kişinin adın
Qoyublar bir uşağa.

HAMIYA LAĞ EDİRƏM

Gündə taxıb döşlüyü
Anam qazan qaynadır.
Atam danışan kimi
Əllərini oynadır.

Qardaşım ağlayanda
Uzanır üzü üstə.
Bacım yazır, oxuyur
Dərsini dizi üstə.

Nənəm belini əyir,
Duruşunu itirib.
Babam yenə də qəpik -
Quruşunu itirib.

Anam deyir hər şeyi
Ağ eləyə bilirəm.
Axı evdə hamıya
Lağ eləyə bilirəm.

SAAT GERİ ÇƏKİLİB

Aslan səhər duranda
Gün düşmüşdü dərəyə.
Əqrəbləri bir saat
Çəkmişdilər geriyə.

Onun bəxti deyəsən
Bu səhər gətirmədi.
Geri qalsa da belə
Özünü itirmədi.

Aslan dostları ilə
Hər gün durub qaçırdı.
Hər səhər meydançada
Dövrə vurub qaçırdı.

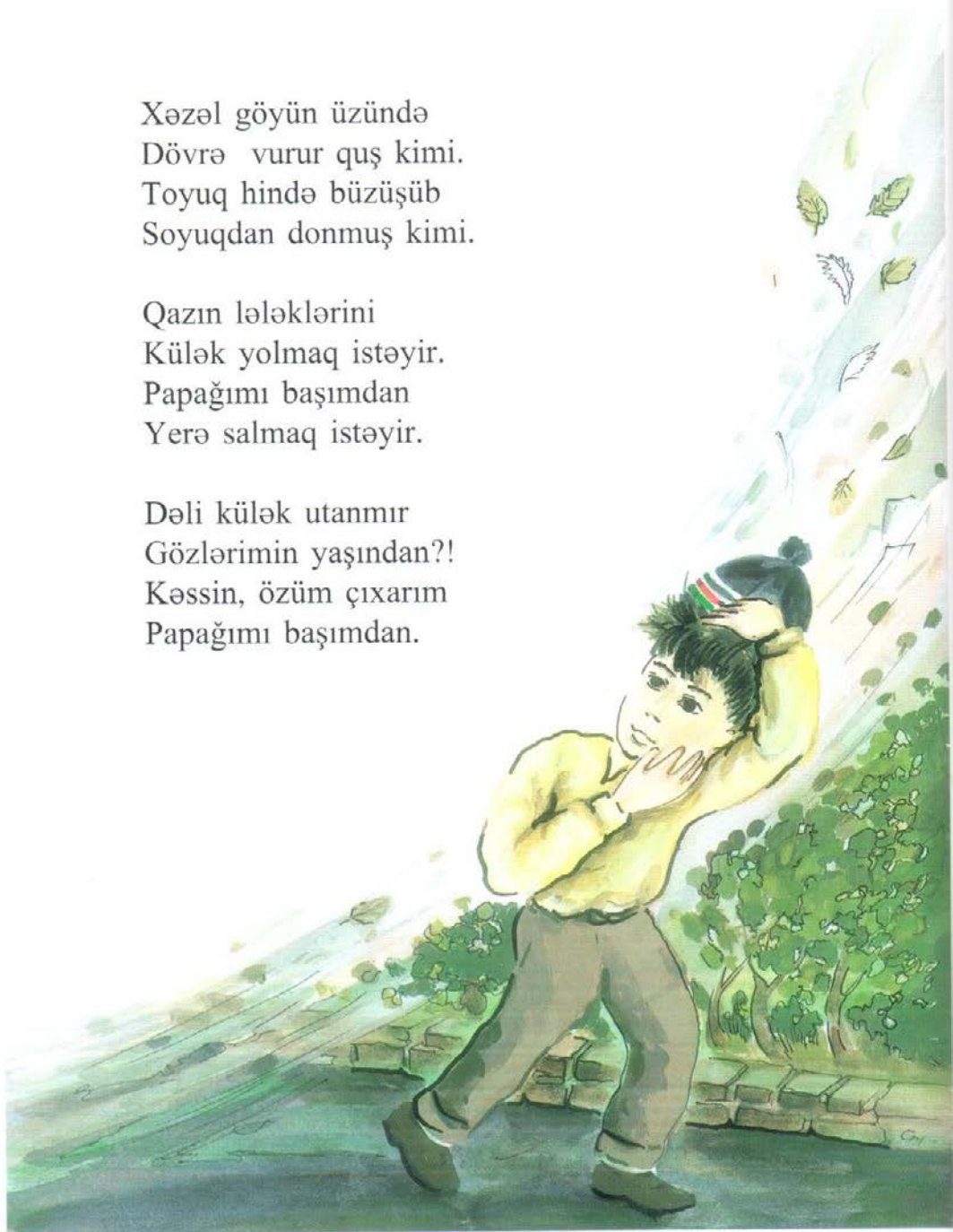
Dostlarını güldürdü
Aslanın zarafatı:
- Bir saat geri çəkib
Axı anam saati.

PAPAQ ÇIXARAN KÜLƏK

Xəzəl göyün üzündə
Dövrə vurur quş kimi.
Toyuq hində büzüşüb
Soyuqdan donmuş kimi.

Qazın lələklərini
Külək yolmaq istəyir.
Papağımı başımdan
Yerə salmaq istəyir.

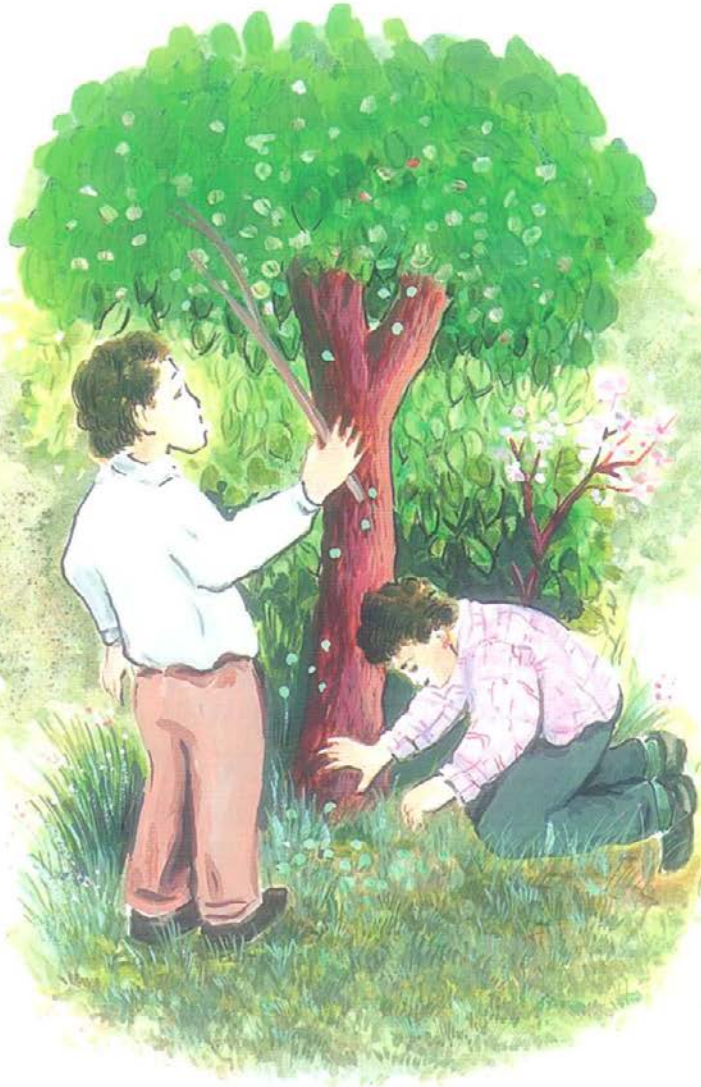
Dəli külək utanmır
Gözlərimin yaşından?!
Kəssin, özüm çıxarım
Papağımı başımdan.

BUDAQDAN YERƏ DÜŞƏN

Ağacın altda dursam
Ağacdən yerə düşən
Gəlib başıma dəyir.
Əlimdən yerə düşən
Ya bacıma toxunur,
Ya qardaşıma dəyir.

Yadımdan çıxarmışam
Bağdakı almaların
Hansıdır tez yetişən.
Özümü öldürürəm
Gəlib yadıma düşmür
Budaqdan yerə düşən.

SƏN DƏ ŞİRİNLƏŞ

- Hara getmişdin?
- Dağdakı kəndə.
- Moruq yemisən?
- Yemişəm gündə.
- Şirin olurmu
- Dağın moruğu?
- Moruğun çayı
Xoruzquyruğu.
Kəndi küləklər
Sərinləşdirib,

Məni meyvələr
Şirinləşdirib.
Quzu unudub
Çölü, çəməni,
Pişik də gəlib
Yalayır məni.
Ay Şəkər, azca
Şirinlə əlləş.
Gəl səni öpüm
Sən də şirinləş.

ÜÇÜ MƏNƏ DÜŞÜR

Beş armudu verib atam
Dedi:
- Onu böl ikiyə.
Yarısını özün götür,
Yarısını ver Bikəyə.

Bacım baxıb ətəyinə
Dovşan kimi hey büzüşür.
Eh, neyləyim, ha bölürəm,
Yenə üçü mənə düşür.

ADAM BALACA QALIR

- Bu tut niyə yekədi,
Badam niyə balaca? -
Bədələ sual verib
Bikə baxdı ağaca.

Balaca boylu Bədəl
Əvvəl yedi kökəni.
Sonra da yekə-yekə
Başa saldı Bikəni:

- Tut üstünü tutanda
Badam balaca qalır.
Badama çıxmıyanda
Adam balaca qalır.

QOZA SƏLBƏ ATANDA

Qar yağanda islanıb
Pencək əynimdə donur.
Tutumuz yetişəndə
Arı üstümə qonur.

Çəmənlikdə qaçanda
Ağ şalvarım göy olur,
Böyürtkən qaralanda
Dodağım gömgöy olur.

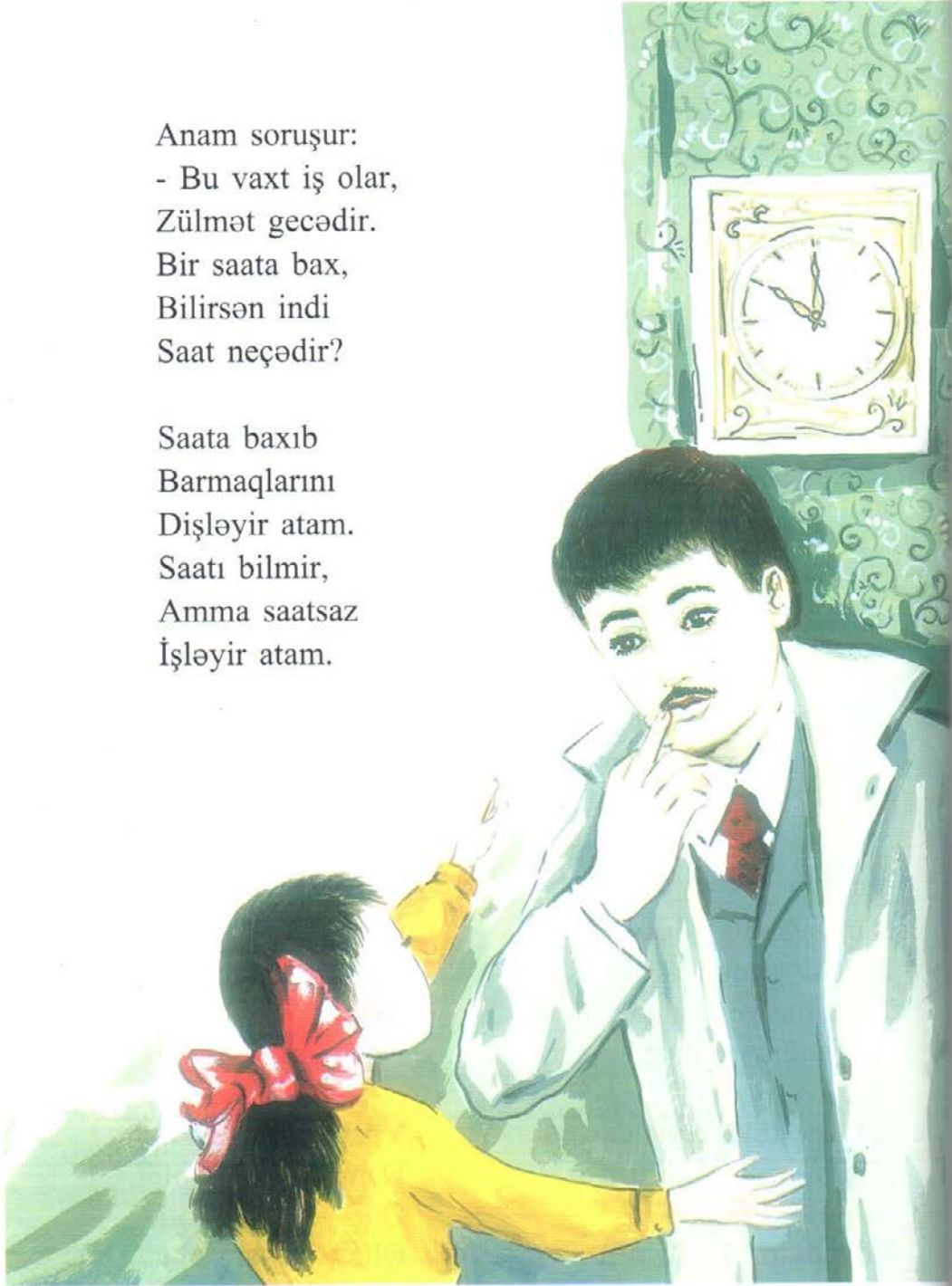
Külək külü yayanda
Üstüm-başım bozarır.
Gilənar qızaranda
Köynəyim də qızarır.

Yemiş yetişən kimi
Damağım yara olur,
Qoz yetişənə qədər
Əlim qarqara olur.

ATAM SAATI BİLMİR

Anam soruşur:
- Bu vaxt iş olar,
Zülmət gecədir.
Bir saata bax,
Bilirsən indi
Saat neçədir?

Saata baxıb
Barmaqlarını
Dişləyir atam.
Saati bilmir,
Amma saatsaz
İşləyir atam.

BƏS ÖZÜMƏ NƏ QALSIN?

- Denən, tut bəkməzinin
Nə təhər dadı olur?
Bilirsən göyərçinin
Neçə qanadı olur?
- Baldan azca acıdır
Tut bəkməzinin dadı.
Quyruğunu sayanda
Cəmişi üç dənədir
Göyərçinin qanadı.
- Denən görüm qarğalar
Nə qədər ömür sürür?
Təkə buynuzu ilə
Hansı işləri görür?
- Qarğa qoz ağacından
Mən bilən çox yaşayır.

Təkə buynuzu ilə
Çənəsini qaşırır.
- Denən görüm sağsağan
Nə vaxt olur südsağan?
- Sağsağan balalayıb
Balasına süd verir,
Balası böyüdükcə
Sağsağan öyüd verir.
- Denən görüm.
- Ta demə,
Daha heç nə soruşma,
Qalanlar mənə qalsın.
Hamısını öyrədim,
Bəs özümə nə qalsın?

HAZIR YIXILMIŞAM

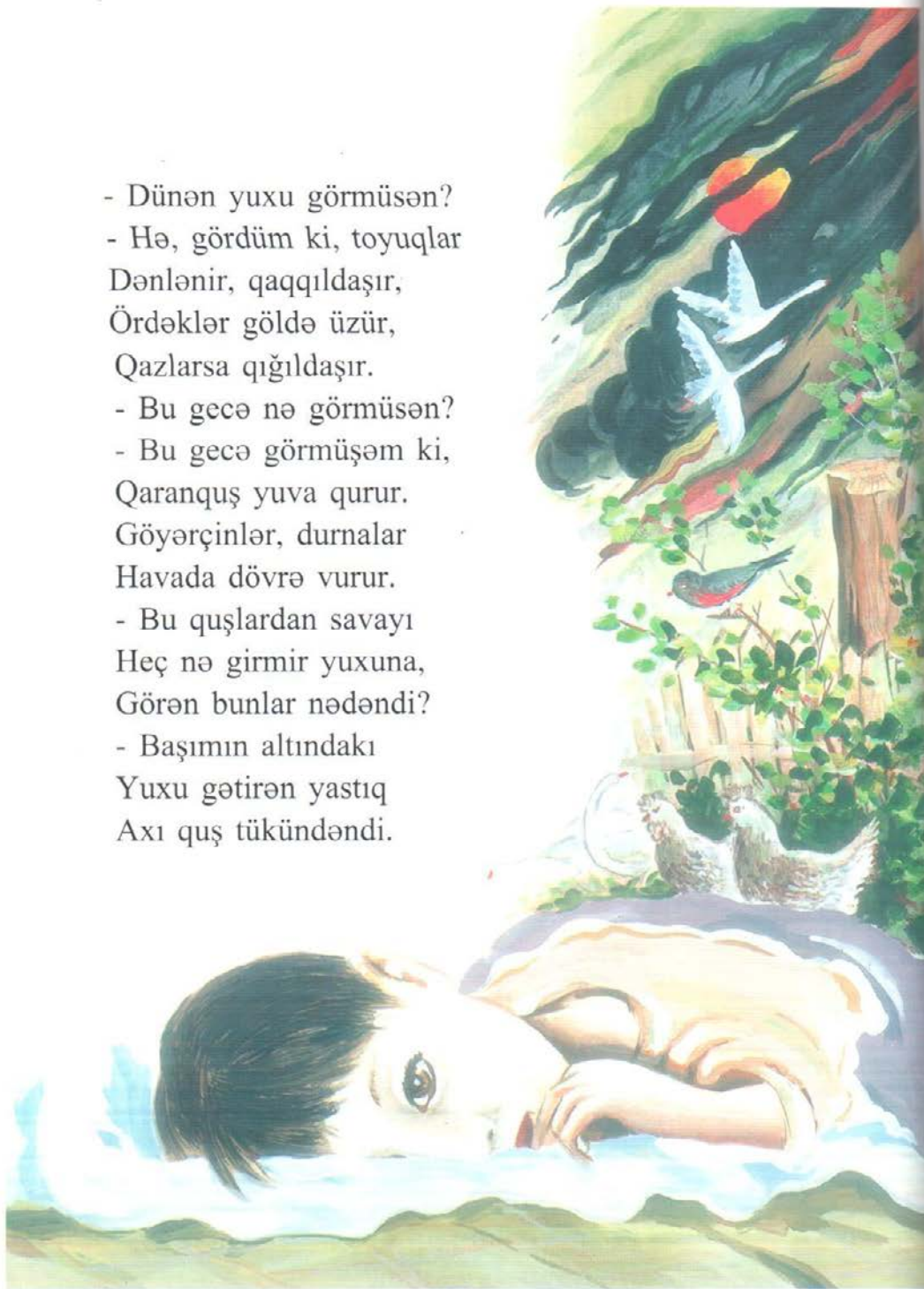
İlkin döşəkdən tutub
Çarpayıya sıxıldı.
İkicə addım atıb
Yenə yerə yıxıldı.

Qorxur yenə uzada
Əli çata döşəyə.
Deyim nə fikirləşir
Uzanıb döşəməyə:

Yenə də ayağımı
Yerə vurub yıxılım?
Hazır yıxılmışam də,
Niyə durub yıxılım?

YUXU GƏTİRƏN YASTIQ

- Dünən yuxu görmüsən?
- Hə, gördüm ki, toyuqlar
Dənlənir, qaqqıldaşır,
Ördəklər göldə üzür,
Qazlarsa qığıl-daşır.
- Bu gecə nə görmüsən?
- Bu gecə görmüşəm ki,
Qaranquş yuva qurur.
Göyərçinlər, durnalar
Havada dövrə vurur.
- Bu quşlardan savayı
Heç nə girmir yuxuna,
Görən bunlar nədəndi?
- Başımın altındakı
Yuxu gətirən yastıq
Axı quş tükündəndi.

TƏRBİYƏLİ PİŞİK

Məni əsnəmək tutub
Dodaqlarım əsdimi,
Açıb güllü yorğanı
Anam örtür üstümü.

Nəsə tapşırıq verir
Mən yatanda pişiyə,
Tərbiyəli pişik də
Çıxmır evdən eşiyə.

Yorğanımın üstündə
Gəlib yatır həmişə,
Qoymur güllü yorğanım
Üstümdən yerə düşə.

DİLİMİ DİŞLƏYİRƏM

- Denən ki, yaşıl düzdə
Çobanla çoban qızı
Yunlu quzu otarır,
Qoyun-quzu otarır.
- Çobanın quzu qızı,
Yunlu çobanın qızı
Yaşıl düzü otarır,
Qoyun-quzu otarır.
- Denən ki, almaları
Almağına almışam,
Amma almasatını
Almada aldatmışam.
- Amma almasatını
Almalara satmışam,
Almasatını satıb
Almanı aldatmışam.
- Denən ki, Daşkəsəndə
Daşyonan işləyirəm.
- "Daş" deyə bilmirəm ha,
Dilimi dişləyirəm.

YARASALAR

Gecə necə uçursa
Toxunmayır heç hara.
Qanadları göstərir
Yolu yarasalara.

Elə et dişləməsin
Əlini yarasalar.
Barmağını qanadıb
Əlinə yara salar.

ŞEYTANA OXŞAYAN QIZ

Atam aldığı ətri
Anam üstümə səpir.
Şirinsən deyə-deyə
Baban alnımdan öpür.

Danışanda dilimdən
Söz-söhbət özü düşür,

Mənim təzə donuma
Nənəmin gözü düşür.

Atama sual verdim
Mən utana-utana:
- Neçə yaşımdan bəri
Oxşayıram şeytana?

DUZ SATAN DURSUN DAYI

Dilbər xala deyirdi:

- Yekə kişidir Dursun,
Duzsuz-duzsuz danışır,
Ay onu vurğun vursun.

Darçın xala söylədi:

- Ay Dursun, sus, danışma.
Dünən Dəmir dayı da
Dedi:
- Duzsuz danışma.

Dursun dayı da durub
Hamı ilə barışır.
Duz satan Dursun dayı
Niyə duzsuz danışır?

ÇAYÇI

Nə qədər çay içirəm,
Mənə çayçı demirlər.
Gündə çayda çimirəm,
Yenə çayçı demirlər.

Çayçı Çapay çayniki
Çinlədi, qalayçıdı.
Çay içib çayda çimmir,
Onun nəyi çayçıdı?

BİLMƏDİYİM DİL

Çəpişlə quzu mənim
Öz dostum, öz tanışım.
Mənə kasada süd ver
Pişik kimi danışım.

"Dəh" deyəndə kişnəyən
Atın dilin bilirəm.

Zəncirdəki küçüyün,
İtin dilin bilirəm.

Bəs şəkilli kitablar
Denən görüm, ay nənə,
Öz dilini nə zaman
Öyrədəcəkdir mənə?

QULAĞI YADDAN ÇIXIR

Çəpiş kimi tullanır,
Dizinə qaya dəymir.
Addamaşdan keçəndə
Ayağı çaya dəymir.

Pişiyim əlin yusa
Ayağı yaddan çıxır.
Quyruğunu yalasa
Qulağı yaddan çıxır.

QUZUMA ÖYRƏDİRƏM

Boşqabdan süd içməyi
Pişik məndən öyrənib,
Boş-boşuna hürməyi
Küçük məndən öyrənib.

Gündə iti, pişiyi
Özümə öyrədirəm,
Yemlik yeməyi isə
Quzuma öyrədirəm.

GƏL ONLARI TANIDIM

Qırxbüzüyün balağı,
Boğazı boğum-boğum,
Qırx dərдин dərmanıdır
Əvəliklə qırxbuğum.

Yemilik yeyilməsə
Sarı çiçəyi bitər,
Arxların qırağında
Qaymaqçiçəyi bitər.

Yoncalar can-can deyib
Bir-birinə dolaşib,
Paltarım una deyil,
Unnucaya bulaşib.

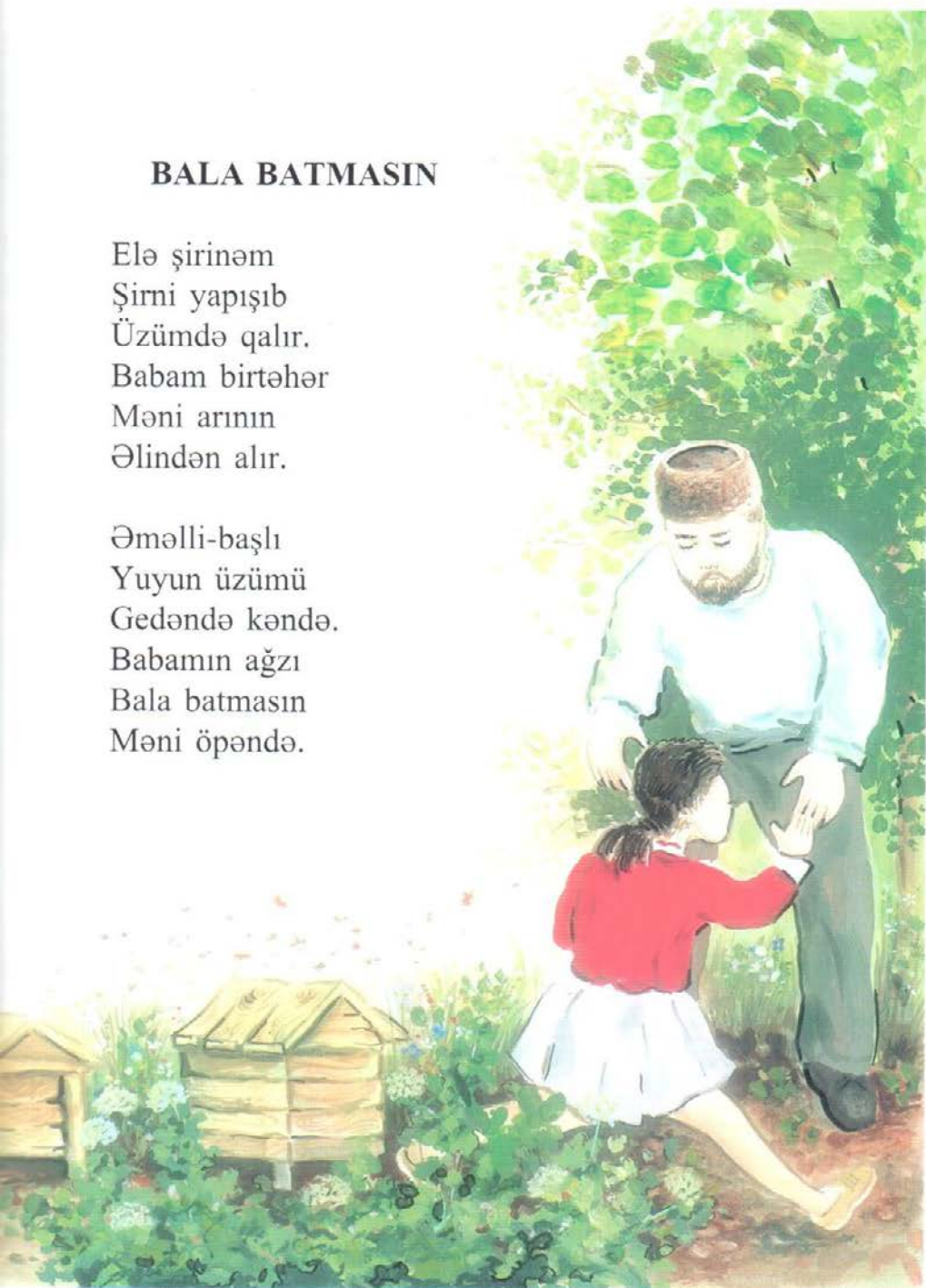
Tikanları batırıb
Qanqal öz qıçlarına,
Cin düyünü vurubdur
Cincilim saçlarına.

BALA BATMASIN

Elə şirinəm
Şirni yapışıb
Üzümdə qalır.
Babam birtəhər
Məni arının
Əlindən alır.

Əməlli-başlı
Yuyun üzümü
Gedəndə kəndə.
Babamın ağızı
Bala batmasın
Məni öpəndə.

QOCALARIN SÖHBƏTİ

Nənəm hər nə söyləsə
Babam ona şarikdi,
Əvəliyi göstərir:
- Yaxşı əriştəlikdi.

Sandığını açanda:
- Şal Şamaxı şalıdı.
Sulu armud yeyəndə:
- Əsl qoca malıdı.

Yunlu qoyun görəndə:
- İpindən gəbə olar.
Gülü iyləyib deyir:
- Yaxşı mürəbbə olar.

ORDA NEÇƏ NƏFƏRDİ

Nənəm qocalıb deyə
Beşiyi iki görür,
Divanın üstündəki
Pişiyi iki görür.

Gah toyuğa hinduşka,
Gah keçiyə qoç deyir.
Üç qaza altı ördək,
Bir küçüyə üç deyir.

Qapının qabağında
Duran təkə Səfərdi.
Nənəm məndən soruşur:
- Orda neçə nəfərdi?

NƏNƏMİN SANDIĞI

Soyuqlar düşən vədə
Bağda meyvə sovulur.
Nənəmin sandığında
Alma olur, nar olur.

Ürəyim nə istəsə
Dilimə gətirirəm.
Özümü tez nənəmin
Yanına yetirirəm.

Sandığı ağzı əyri
Açar ilə bağlayır.
Nənəm şəkərburanı
Sandığında saxlayır.

Hər nə görsə istəyir,
Guya ölür acından.
Nənəmin sandığını
Qoruyuram bacımdan.

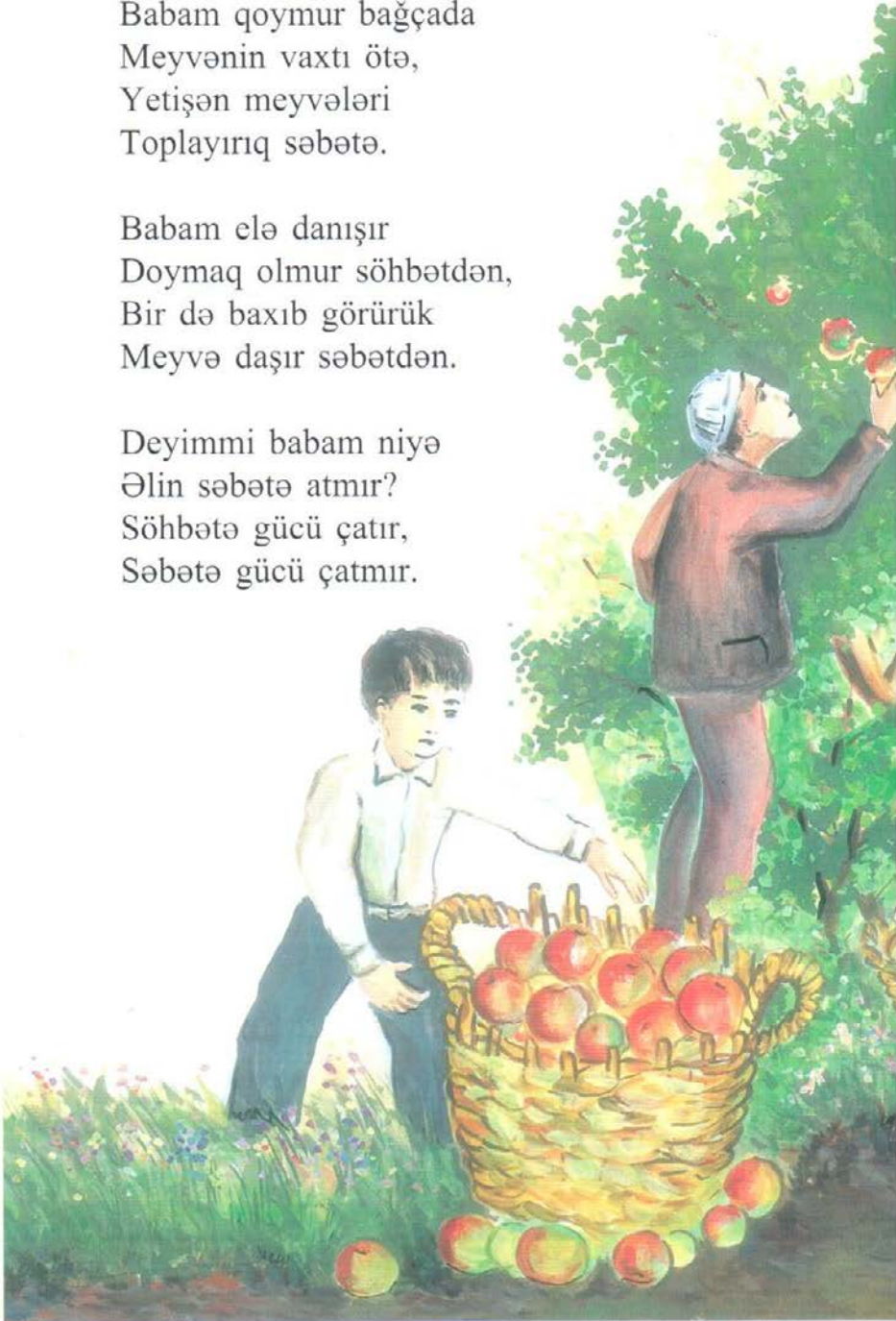

SƏBƏTƏ GÜCÜ ÇATMIR

Babam qoymur bağçada
Meyvənin vaxtı ötə,
Yetişən meyvələri
Toplayırıq səbətə.

Babam elə danışır
Doymaq olmur söhbətdən,
Bir də baxıb görürük
Meyvə daşır səbətdən.

Deyimmi babam niyə
Əlin səbətə atmır?
Söhbətə gücü çatır,
Səbətə gücü çatmır.

NƏNƏM BİÇAQSIZ SOYUR

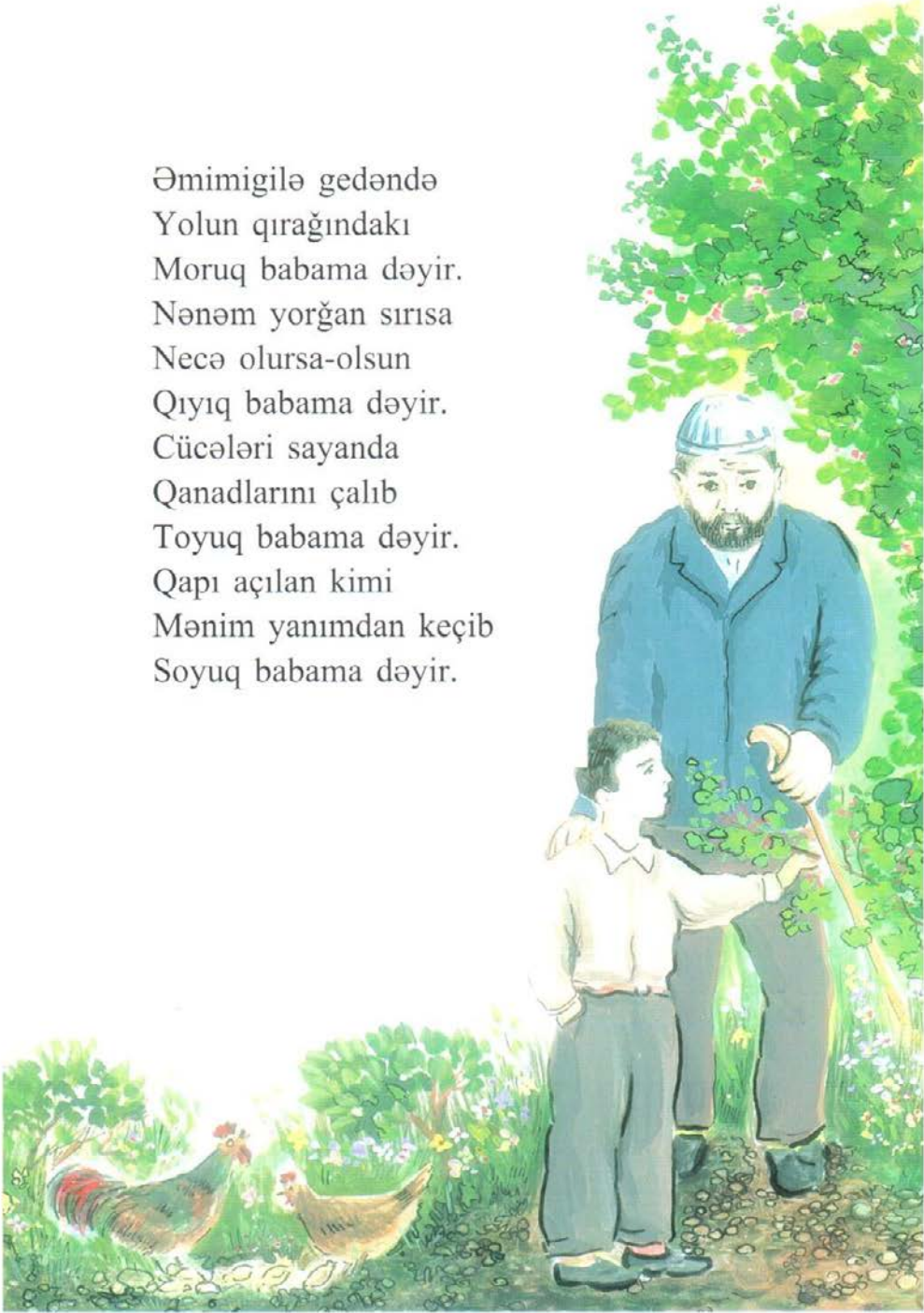
Anam kartof soyanda
Boş boşqabın yanına
Bir qabıq qabı qoyur.
Amma ki, kartofları
Mis qazanda qaynadıb
Nənəm bıçaqsız soyur.

GÜLMƏYİ TUTAN OĞLAN

- Cibin neçə nar tutur?
- Gücüm çatdığı qədər.
- Ovcun neçə qənd tutur?
- Ağızım tutduğu qədər.
- Səni də yuxu tutur
Sobanın qırağında?
- Yox, gözümü yumuram
Babamın qucağında.
- Tələsiz siçan tutur?
- Anamın pişiyi var,
Pişiyin də eyvanda
Yeri var, yeşiyi var.
- Qarğa kəpənək tutur?
- Kənddən köçüb qarğalar.
Güllərin qulağından
Asılıb ağ sırğalar.
- Nə vaxt acığın tutur?
- Mən hər dəfə acanda,
Bir də bacım üstümə
Dişlərini qıcanda.
- Nə vaxt gülməyin tutur?
- Gülməli şey yeyəndə.
Bir də nənəm bir sözü
Əlli dəfə deyəndə.

BABAMA DƏYİR

Əmimigilə gedəndə
Yolun qırağındakı
Moruq babama dəyir.
Nənəm yorğan sırsısa
Necə olursa-olsun
Qıyıq babama dəyir.
Cücələri sayanda
Qanadlarını çalıb
Toyuq babama dəyir.
Qapı açılan kimi
Mənim yanımdan keçib
Soyuq babama dəyir.

BABASI TAPIR

Sədət harda gəldi
Bərk-bərk yumur gözünü.
Ona elə gəlir ki,
Gizlədibdir özünü.

Gözlərini yumanda
Əlləri şap-şap deyir.
Sonra da babasına
Məni axtar, tap deyir.

Nəvəsinin yanından
Keçir o yan- bu yana,
Soruşur ki, Sədət
Görən gedib hayana?

Özünü də güldürür
Sədətin oyunu,
Gözlərini açanda
Babası tapır onu.

GÖR İNDİ NƏ BOYDAYAM

Gah özünü pələngə,
Şirə oxşatdı Sədi.
Balaca balam deyib
Nənəsi gülümsədi.

Atasının papağı
Köməyinə gəlmədi.
Nənəsinin gözündə
Nəvəsi yekəlmədi.

Divan, kətil qalmadı
Hamısı boşa çıxdı,

Çəkmə çəkib Sədini
Həyətdə yerə yıxdı.

Birdən yadına düşdü
Nənəsinin eynəyi.
Soyunub atdı yerə
Yerə dəyən köynəyi.

- Nənə, çayını içdin,
Nəfəsini də indi.
Eynəyi gözünə tax,
Nə boydayam gör indi?

NƏNƏM SÖYÜŞ ÖYRƏNİB

Gilasın, gilənarın,
Almanın budağında
Quşlar döyüş öyrənib.
Meyvə yetişən gündən
Mənim nənəm də durub
Təzə söyüş öyrənib.

Budaqları qırmayın,
Meyvələri yolmayın,
Düşün aşağı, deyir.
Atamın da yanında
Nənəm nəvələrinə
"Köpək uşağı" deyir.

DƏYƏN ARMUD

Babam "dəyibdir" deyir
Yetişmişin yerinə.
"Dəyməyən yemiş" deyir
Kal yemişin yerinə.

Bir gün dedi ki, dəymə
Dəyməyən armudlara.
Budaqlarını yerə
Əyməyən armudlara.

Gilənar sovulanda
Armud budağı əydi.
Budaqlar əyiləndə
Başım armuda dəydi.

Babam gülüb dedi ki,
Mən deyən armud odur.
Başına hansı dəysə,
Bax, dəyən armud odur.

QARA SU

Babam dedi:
- Bu ağ sudu,
O birisi
Qara sudu.
Ondan içdim,
Bundan içdim.
Tam da eyni,
Dad da eyni.
"Qara" ilə
"Ağ"ı atsaq,
Ad da eyni.
Əl-üzümü
Ha yuyuram,
Qaralmıram
Qara suda,
Dodağımda
Qalmayıbdır
Bircə tikə
Qarası da.
Elə deyir,
Qara sudu.
Qara onun
Harasıdı?

BABAMI GÜLMƏK TUTUR

Babamın hər işinə -
Gücünə qarışıram.
Onu söhbətə tutub
Neçə söz soruşuram:

- Bığın niyə ağarıb?
Telin niyə tökülüb?

Gözlərinin işığı
Axı hara çəkilib?

Dişlərin tökülübdür
Qənd yediyinə görə? -
Gülmək qoymur babam
Suala cavab verə.

MƏN YORULUB YATANDA

Lap çoxdandan öyrərib
Nənəm isti - soyuğa.
Gah mənə yemək verir,
Gah dən səpir toyuğa.

Əllərindən bir dəfə
Boşqab aşıb tökülmür.
Nənəm süd bişirəndə
Südü daşıb tökülmür.

Saçımı da darayır,
Paltarımı da yuyur.
İtimizi inəkdən,
Məni itdən qoruyur.

O dincələ-dincələ
Vaxtını mənə verir.
Mən yorulub yatanda
Taxtını mənə verir.

BABAMIN EYNƏYİ

Əlindən yapışırım,
Addamaşdan, körpüdən
Babam tək keçə bilmir.
Lap uzaqda olanda
Keçi ilə inəyi
Gözləri seçə bilmir.

Eynəyi çıxaranda
Örüşdəki qoyunu,
Quzunu yaxşı görür.
Eynəyini taxanda
Boşqabdakı yeməyin
Duzunu yaxşı görür.

NƏNƏM HUŞUN AXTARIR

Onlar elə keçmiş,
Əzəli danışrlar,
Mənim nənəmlə babam
Məzəli danışrlar.

Nənəm deyir:
- O vaxtlar
Nənən bir dənə idi.
Babam deyir:
- Dərdimdən
Nənən divanə idi.

Babam yeməkdən qabaq
Deyir:
Dişim hardadır?
Nənəm deyir:
- Nə bilim,
Mənim huşum hardadır?

Evdə yemək bişəndə
Babam dişin axtarır,
Dişdən söhbət düşəndə
Nənəm huşun axtarır.

BABAMIN AYAĞI

Babamı tək qoyanda
Babam gileylənir ki,
Gözləri dumanlaşır.
Bir əlimlə babamın
Əlindən tutan kimi
Ayağı cavanlaşır.

DEYİM, GÖRÜM NƏ DEYİR

Nənəm güllü yaylığı
Bağlayıb mənim üçün.
Almaları yaylıqda
Saxlayıb mənim üçün.

Bu qırmızı almanı
Yeyim, görüm nə deyir.
Almanı yediyimi
Deyim, görüm nə deyir.

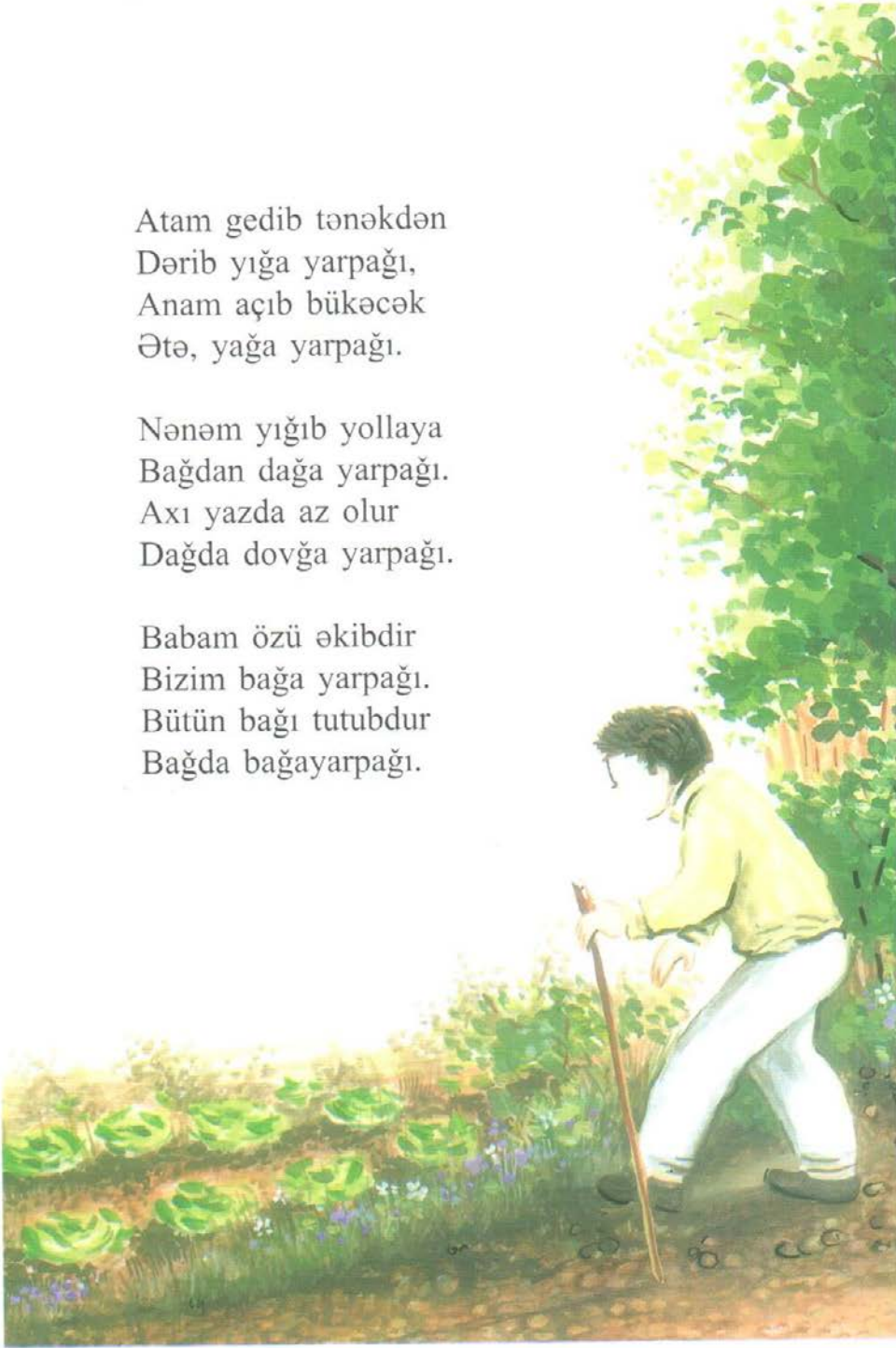

BAĞAYARPAĞI

Atam gedib tənəkdən
Dərib yığa yarpağı,
Anam açıb bükəcək
Ətə, yağa yarpağı.

Nənəm yığıb yollaya
Bağdan dağa yarpağı.
Axı yazda az olur
Dağda dovğa yarpağı.

Babam özü əkibdir
Bizim bağa yarpağı.
Bütün bağı tutubdur
Bağda bağayarpağı.

QORXUR DƏMİR PASLANA

Babam bağı əkəndə,
Alın təri tökəndə,
Qoymur belə su dəyə.
Bağda qalmasın deyə
Babam beli götürür,
Evimizə gətirir.
Qorxur dəmir islana,
Ondan sonra paslana.

BABA, BAL İSTƏYİRƏM

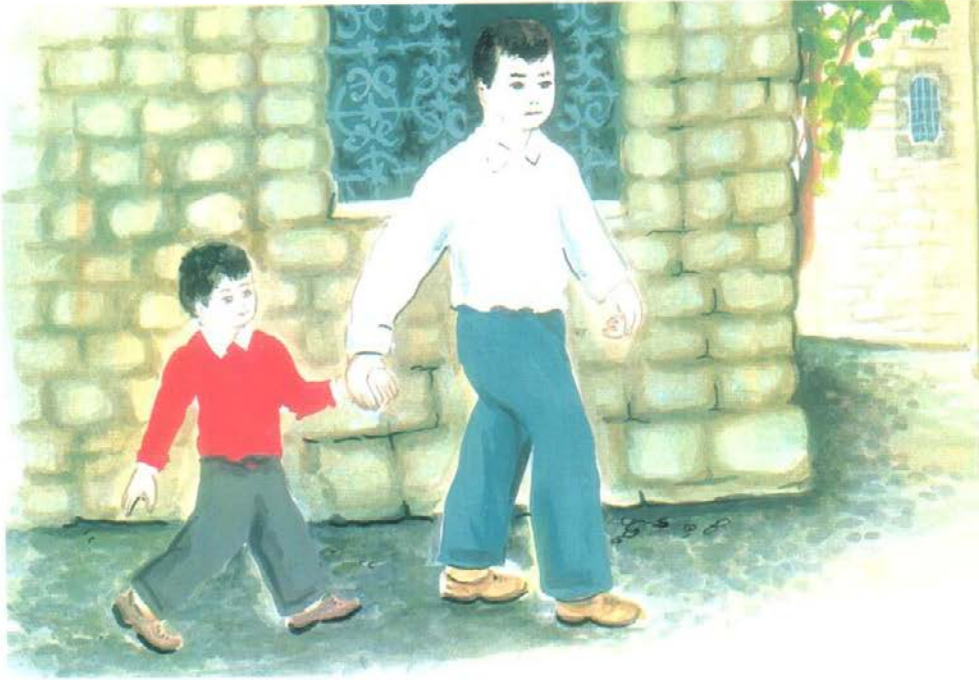
Böyürtkənin giləsi
Qapqara xal kimidir -
Qara xal istəyirəm.
Qızılgül açılıbdır,
Qırmızı şal kimidir -
Güllü şal istəyirəm.
Əncir ilə üzümün
Budağı bal kimidir -
Baba, bal istəyirəm.

KÜLƏK MƏNİ DÖYƏCƏK

- Baba, kökəmi saxla,
Pişik alıb yeyəcək.
Pişik yesə kökəmi,
Nənəm mənə söyəcək.
Cücə gördü yerimi,

Anasına deyəcək.
Quşları qov ağacdən,
Budaqları öyəcək.
Məni qucağına al,
Külək məni döyəcək.

GƏL GEDƏK KƏNDƏ

YAĞIŞ MƏNİ TAPIR

Qarğa gizlədən qozu
Dələ gözqırpımında
Ağaca çıxıb tapır.
Azan-təzən quzunu
Babam ağaca deyil,
Təpəyə qalxıb tapır.
İynəni axtaranda
Nənəm öz eynəyini
Gözünə taxıb tapıb.
Bulaq çayı gəzəndə
Dağdan, daşdan süzülüb
Dərəyə axıb tapır.
Yağış məni gəzəndə
Anam kimi çağırmır,
Başıma yağıb tapır.

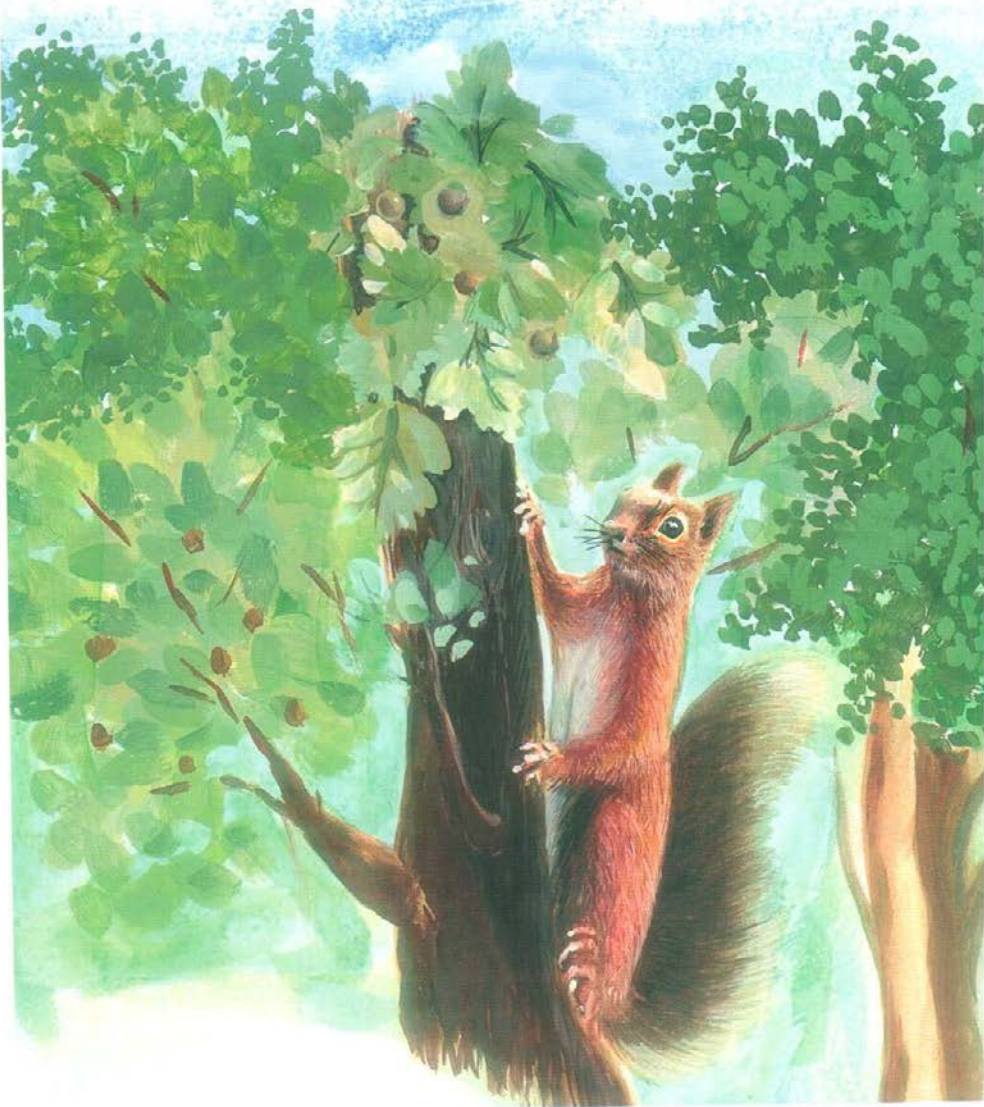
QƏHRƏMANIN QƏHRƏMANLIĞI

Üç saatdan çox idi ki,
Çöl qoymadı Çərkəz kişi.
Çəmənlikdə itirmişdi
Sözəbaxmaz üç çəpişi.

Çəpişləri axtaranda
Qorxmamışdı heç dumandan.
Çərkəz kişi ona görə
Razı idi Qəhrəmandan.

Qəhrəman da kişi kimi
Qəhrəmanlıq eləmişdi.
Çəpişləri tapmaq üçün
Keçi kimi mələmişdi.

YUVALAR

İşıqlaşanda bayır
Qorxur balalarının
Gözünə işıq düşə.
Ona görə qaranquş
Palçıq ilə suvayır
Yuvasını həmişə.

Qarğa öz yuvasını
Çöpdən qurur düşmənin
Gözünə qələm bata.
Ağacların başına
Nə uşaqların əli,
Nə itin ağzı çata.

Dirəklərin başında
Külək əsdi-əsmədi
Ağ leyləklər dolanır.
Sərçələr yuvasını
Kölun içində qurub
Küləkdən daldalanır.

KƏLƏM YEYƏN KƏLÇƏ

Dünən bir dəli kəlçə
Qaçıb Zeynəb nənənin
Bostanına girmişdi.
Quzusuna ot biçən
Kənan həmin kəlçəni
Kələmlikdə görmüşdü.

Kənan aşıb çəpərdən
Kələm yeyən kəlçəni
Kəsəklədi, daşladı.

Kəlçəni qovub deyə
Zeynəb nənə Kənanə
Yumurtə bağışladı.

Yenə Kənan kənardan
Kələmliyə boylanən
Kəlçəni hey izləyir.
Yumurtadan ötəri
Kəlçənin kələmliyə
Girməyini gözləyir.

QUZU YALAYIR

Duzlu pendiri,
Duzlu tutmanı
Ulduz xoşlayır.
Ulduz nə yesə
Bütün yeməyi
Qırduz xoşlayır.

Quzudan qabaq
Ulduz quzu tək
Duzu yalayır.
Duz qurtaranda
Duzun qabını
Quzu yalayır.
Ulduz güləndə
Quzu mələyib
Qızı yalayır.

FƏSİLLƏRİ SEVİRƏM

- O ki alça yetişir,
Tikan əlimi deşir,
O ki qızıl gülləri,
Şehli-şehli dərirşən,
Dərib mənə verirşən,
Bax o hansı fəsildi?

- O bahardı, o yazdı.
Oğlum, bahar gəlməsə
Çiçəklər açılmazdı.

- O ki bağlarda giləs,

Bostanda qarpız dəyir,
Almaların budağı
Əyilib yerə dəyir,
Bax o hansı fəsildi?

- Mənim balam, o yaydı,
Deyirsən ki, ay Allah,
Bir sərin yer olaydı.
- O ki yağışlar yağır,
Soyuqlaşır havalar,
O ki sapsarı olur

Budaqlarda heyvalar,
Bax o hansı fəsildi?
- O payızdır, ay bala.
Xəzəl torpağa çökür,
Bulaqlar dönür bala.

- O ki qar dizə çıxır
Əlcəyimi geyirəm,
Taxçadakı armudu
Səndən alıb yeyirəm,
Bax o hansı fəsildi?
- O qışdır, uca dağlar
Baban kimi qocalır.
Torpaq qarın altında
Yatıb dincini alır.
- Baba, neçə ay qalıb
Hələ altı yaşım,
Amma bütün fəsillər
Gəlir mənim xoşuma.

YAZLIQ ALÇALAR

Çiçəkləyib ki,
Budaqlarını
Əyə alçalar.
Uşaqlar qoymur
Bir yol yetişə,
Dəyə alçalar.

Kirpitək girib
Yarpağın altda
Yatır tikanı.
Yazlıq alçanın
Yalın ayağa
Batır tikanı.

Əl uzadanın
Barmaqlarını
Qanadır alça.
Bir də görürsən
Başdan - ayağa
Xınadır alça.

Bu yaz yenə də
Bar gətirəcək
Yazlıq alçalar.
Bu yaz yenə də
Yetişməyəcək
Yazıq alçalar.

QOZ YETİŞƏNDƏ

Ağanın ağzı
Gündə sulanır
Gömgöy alçalar
Tez yetişəndə.

Ağanın ağzı
Gündə qaralır,
Cibi cırılır
Qoz yetişəndə.

DOVŞAN XƏSTƏLƏNƏCƏK

Dovşan bostanda
Ağ çuğundurdan
Yedi bir tikə.
Ağzını silib
Sonra özünü
Yetirdi kökə.
Kökün dalınca
Kələmə cumdu
Kələmi görcək.
Kələmin üstdən
Soyuq su içdi -
Xəstələnəcək.

DİLCAN DİLOTU YEYİR

Nənəmə sual verib
Babamdan söz soruşsam,
Bircə dəfə birinin
Bir işinə qarışsam,
Nənəm dediyi sözü
Babam da mənə deyir:
- Gözümüzdən yayınıb
Dilcan dilotu yeyir

Dişim dilimi kəsir
Dinməzcə oturanda,
Nənəm deyir ki, əlbət
Keçini otaranda
Keçi kəkotu yeyir
Dilcan dilotu yeyir.

Dilim tərənən kimi
Sözü qoyub bir yerə
Anam durur qəsdimə,
Atam düşür üstümə.
Deyirlər yala qalxıb
Dana yalotu yeyir,
Dilcan dilotu yeyir.

Yeməli ot yeyəndə
Bir qucaq ot biçirəm
Atamın ağ atına.
Quşəppəyini qoyub
Heç dilimi vuraram
Orüşdə dilotuna?

Qəsdən danışmıram ha,
İsti-isti yeməklər
Ağzımı qızıdırır.
Qaşıq sözü toplayıb
Qara qarışqa kimi
Dilimə darışdırır.
Yəqin nənəm yeməyə
Ətotu əvəziənə
Dilotu qarışdırır.

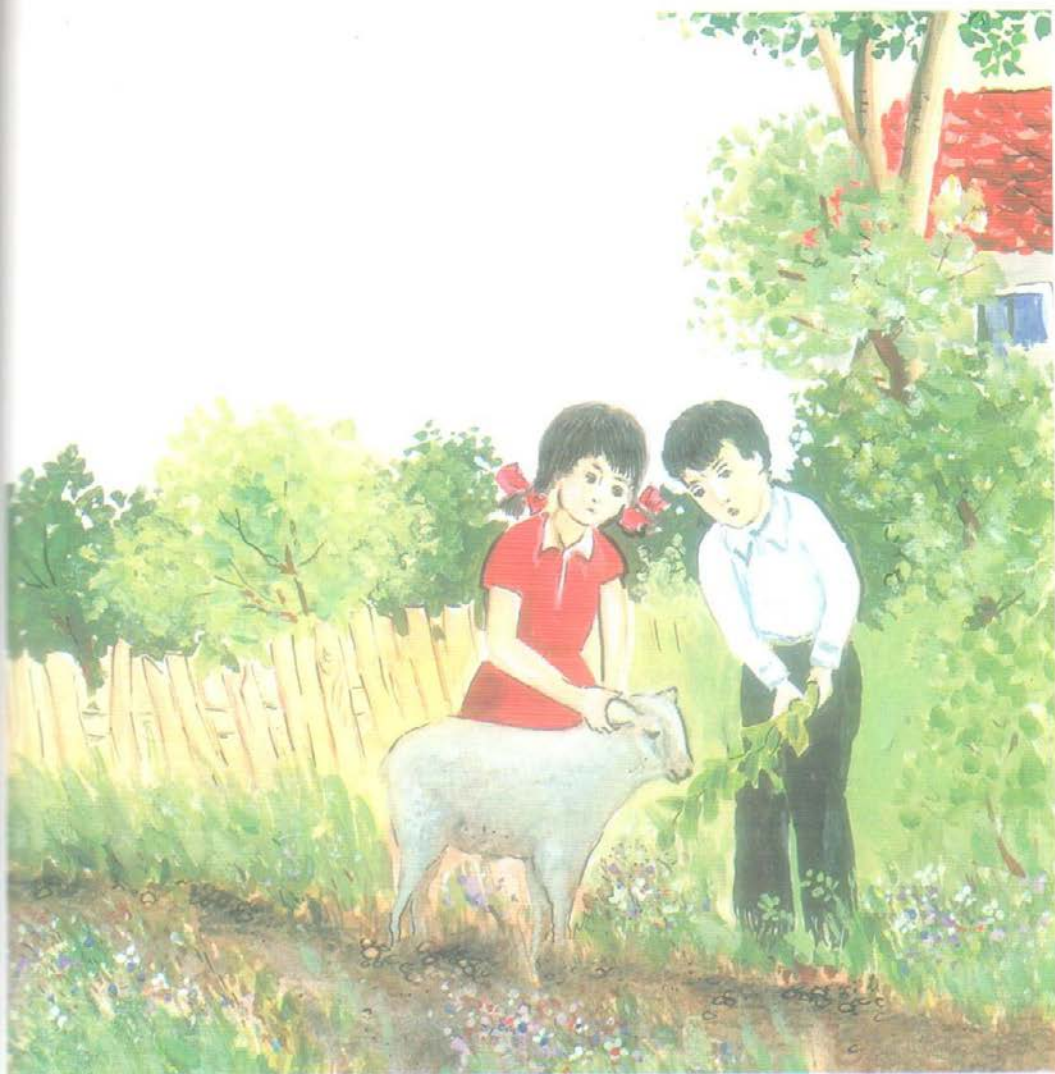
QUZUQULAĞI VƏ QUZU QULAĞI

Onlardan tez çəmənə
Nə ördək, nə qaz yetər,
Bir quzunu otarar
Qəzənfərlə Qızıyetər.

Ora-bura tullanıb
Bələnər quzu tərə,

Alça verib Qəzənfər
Tapşırar Qızıyetərə:

- Yeyib doyana qədər
Mən quzuqulağından,
Sən yapış ikiəlli
Quzunun qulağından.

QULAQLARIMI KƏSİR

Mənə soyuq dəyəndə
Hardansa qulağıma
Yatanda da səs gələr.
Qışda anam deyir ki,
Papağı başına qoy,
Qulaqların kəsilər.

Tutub budaqlarından
Tutumuz çıxanda
Həmişə külək əsir.
Tutdan doyana qədər
Tutumuzun yarpağı
Qulaqlarımı kəsir.

BALIQÇI UŞAQLAR

Yenə Zəfərlə Səfər
Çaylağa üz tutublar.
Balıq tutsunlar deyə
Çaya qarmaq atıblar.

Balıqlar uşaqları
Dolayıb barmağına.
Bircə balıq düşməyib
Onların qarmağına.

Gah balıqlar gizlənib
Uşaqları çaşdırır,
Gah qarnını göstərib
Gözünü qamaşdırır.

Zəfər dedi:

- Balığa

Gərək güllə atasan.

Səfər dedi:

- Balığı

Gərək gecə tutasan.

Zəfər dedi:

- Balıqlar

Gözləri açıq yatır.

Suya necə girəsən,

Suyun dibinə batır.

Səfər dedi ki, ağzım

Yatanda açıq qalır.

Gözlərimi açanda

Yuxum yarımçıq qalır.

ÖRDƏKLƏRLƏ ÇİMƏN QIZ

Əllərini yuyanda
Ayaqları su olur,
Bulaqdan su içəndə
Qulaqları su olur.

Dəsmalını yuyanda
Gözünü çimizdirir,
Sunaz gündə neçə yol
Özünü çimizdirir.

Yağış yağmayanda da
Donu suyun içində,
Ördəklər gündə görür
Onu suyun içində.

XEYİRLİ MEYVƏLƏR

Atam əncir dərir ki,
Anam onu bişirə.
İki əncir yeyəndə
Əllərim olur şirə.

Qoymuram yerə düşə
Narın bir dənəsini.

Alma kirkirə edir
Adamın çənəsini.

Çoxlu armud yeyirəm,
Armud boya xeyirdi.
Çaya limon salıram,
Limon çaya xeyirdi.

NARIMIZIN DODAĞI

Onun adı güleyşə,
Bunun adı mələsdi.
Ağacdakı narları
Elə bil bıçaq kəsdi.

Meyvələr böyüdükə
Budaqları qatlayır,
Narımızın dodağı
Yeddi yerdən çatlayır.

KƏRƏM KƏSƏK GƏZİR

Biri ilə dalaşır,
Biri ilə güləşir,
Kərəm neçə uşaqla
Dilləşir, köllələşir.

Deyim niyə öyrənib
Kərəm kəsək gəzməyə;
Yıxılında belini
Gərək kəsək kəsməyə.

QAYIM QAYMAQ YEMƏDİ

Tapşırdılar Qayıma
Bir gün qara dananı,
Dedilər ki, qovmasın
Ora-bura dananı.

Yesin, yatsın doyunca
Qara dana örüşdə.
Dana otaran kəsdə
Gərək ola səriştə.

Başı topa qarışdı,
Dana itdi axırda.
Qara dana tapıldı
Kəndə dönən naxırda.

Anası güldən ağır
Qayıma söz demədi.
Amma səhərisi gün
Qayım qaymaq yemədi.

AĞCA VƏ AĞCAQANAD

Ağca hirslənib
Acıqlanmışdı
Ağcaqanada,
Ağcaqanadtək
Uçub qonmuşdu
Ağca qanada.

Hələ axtarır
Ağcaqanadı
Ağca qanadda.
Qanada qonub
Ağcanı gəzir
Ağcaqanad da.

MUSANIN YERİ

Musa dolaşib
Çöldə kol-kosa,
Əməlli-başlı
Olubdur koca.
Babası gəzir
Əlində əsa,
Dilində Musa.
Nənəsi gəzir
Əlində kasa,
Dilində Musa.
Musa susubdur,
Musa mısıbdır.
Yenə dəyişib
Masanın yeri,
Masanın altı
Musanın yeri.

DANAQIRANI QIRIR

Yayda Dadaş şəhərdən
Kəndə görüşə gedir,
Dana ilə dostlaşıb
Gündə örüşə gedir.

Qorxur ki, dana yeyə
Yaş-yaş danaqıranı,
Qırıb cibinə yığır
Dadaş danaqıranı.

ANASI ÜTÜLƏYİR

Şahlar alma bağında
Ağaclara dırmaşıb
Dişini itiləyir,
Bağdan evə gələndə
Şahların şalvarını
Anası ütüləyir.

BABƏKİN BAL BARMAĞI

Bədəncə də balaca,
Boyca da Babək bala.
Babanın bal balası
Barmağın basar bala.

Bahar bacı bəzənib,
Becərir baba bağı.
Bal bardağına batır
Babəkin bal barmağı.

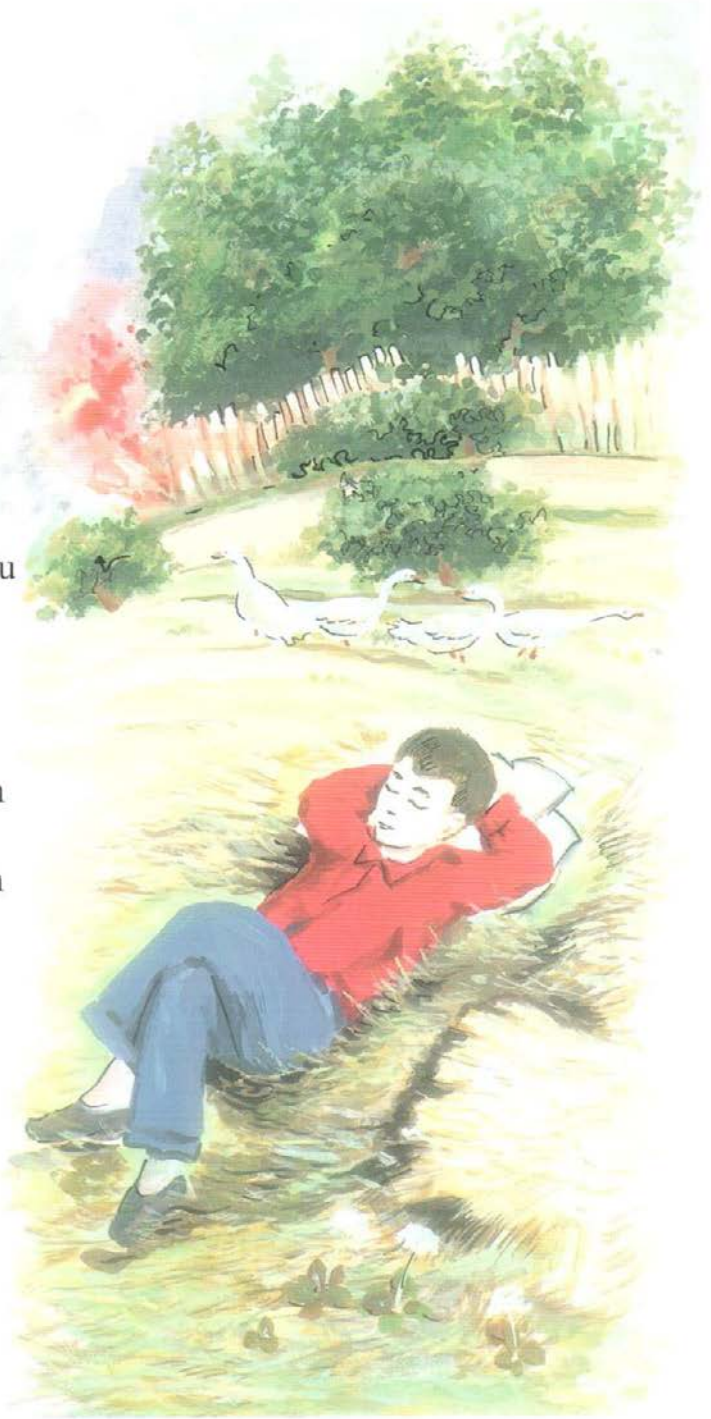

ƏMİM OĞLU ALIŞ

Görsəniz ki, küləşin
İçindəki balışdı,
Bilin ki, orda yatan
Əmim oğlu Alışdı.

Görsəniz qoyun-quzu
Bir-birinə qarışdı,
Deməli, arğacdakı
Əmim oğlu Alışdı.

Görsəniz ki, çəpərin
Bir tərəfi alışdı,
Demək xata törədən
Əmim oğlu Alışdı.

ŞAH SARAYINA DƏVƏT

Köçdü kimisi dağa
Qaçdı kimisi gölə.
Şirvan isə yollandı
Yayda əmisigilə.

Əmisi oğlu Şahlar
Şirvandan əl çəkdi
Şirvan kənddə dar
Qaş-qabağın tökmə

Onlar birgə dolaşdı
Bağçaları, bağları.
Quş kimi qanadlar
Gəzdilər budaqları

Şirvana ləzzət etdi
Şirvanın şirin narı.
Ərklə şah sarayın
Dəvət etdi Şahları

Kişi kimi söz verdi
Kənddə Şirvan Şahı
Bakıda aparacaq
Onu Şirvanşahlara

UŞAQ MARAĞI

AĞLAYAN YELLƏNÇƏK

Yellənçəyə minəndə
Yellənçəyin içinə
Paltar-palaz döşəyir.
Deyir ki, yellənəndə
Mənim əllərim kimi
Yellənçək də üşüyür.

Yellənçəkdən düşəndə
Səadət yellənçəyi
Bir ağaca bağlayır.
Deyir ki, külək gəlib
Yellənçəyə minəndə
Yellənçəyim ağlayır.

İMƏKLƏMƏK ÖYRƏDİR

Xavər döymür Rüstəmi,
Verir yola uşağı.
Evi tökübdəğidir
İki xalauşağı.

Xavər yaş yarımında
Hər şeyi əzbər bilir.
Hamı olub-qalanı
Xavərdən xəbər bilir.

Nəvələr nənəgilə
Gəlir amanat kimi.
Biri yerdə sürünür,
Biri çapır at kimi.

Xavər gündə Rüstəmə
Adağ-çiçək öyrədir,
Rüstəm isə Xavərə
İməkləmək öyrədir.

DADAŞ NƏ YEYİR

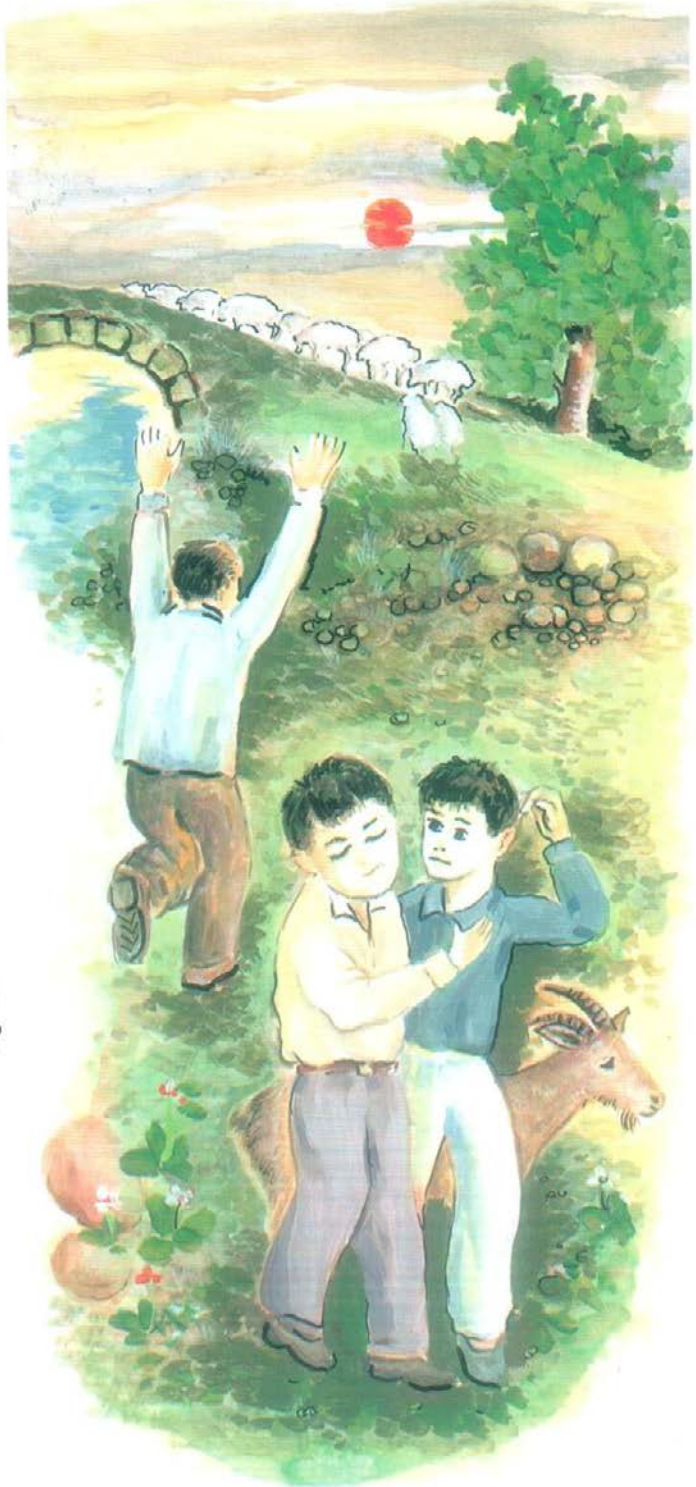
Dadaş bostandan
Daşları yığır,
Xətir-hörməti
Daşlardan çıxır.
Dadaş acanda
Durub daş yemir,
Dadaş yeyəndə
Yağlı aş yeyir.
Dadaş yeyəndə
Tək lavaş yemir,
Dadaş yeyəndə
Həm lavaş yeyir,
Həm bozbaş yeyir.
Amma bozbaşın
Sümüklərini
Daşın dalında
Qarabaş yeyir.

KİM TANIYIR?

Ərik tumurcuqlayıb
Gəlişini göstərir.
Gilas çiçəkləyəndə
Ağ dişini göstərir.

Boranının çiçəyi
Nənəmin camı kimi.
İydənin çiçəkləri
Üzüm salxımı kimi.

Qızılgül açılanda
Dodaqları qanayır.
Görən kim çiçəkləri
Mənim kimi tanıyır?

ƏMİR, DƏMİR, DAŞDƏMİR

Daşların arasından
Dəmiri yığır Dəmir,
Daş-torpaqla əlləşir
Bir saatdır Daşdəmir.

Əmir əli belində
Əmr eləyir Dəmirə,

Əmir daş daşıtdırır
Hələ də Daşdəmirə.

Əmir deyir, uşaqlar,
Dəmir dəmir verəndir,
Daşdəmir daş daşıyan,
Əmir əmr verəndir.

QULAQBURMASI

Nə açar çantasını,
Nə də mənə göstərər,
Anamın bir sözü var:
- Atan sənə göstərər.

Düyməni basan kimi
Hədələyir barmağı:

- Atan sənə göstərər
Pis kinoya baxmağı.

Babamın göstərdiyi
Bağdad xurması olur,
Atamın göstərdiyi
Qulaqbürması olur.

KİFTƏ BİŞƏNDƏ KEFDİ

Kərəm deyir kal kələm
Kökü azca kökəldir.
Kökələni kələm yox,
Kətə, kökə kökəldir.

Külək hay-küylə əsir,
Nə kəsir, nə kiriyir,
Külək külü kürənin
Kənarına kürüyür.

Kəklik nənə kəfkirlə
Kefə yox, kəfə baxır.
Kiftə bişəndə Kərəm
Kəfə yox, kəfə baxır.

GÖZÜ GÖMGÖY DƏNİZ

İstirahət günləri
Atamı dinc qoymuram.
Dəniz gəzintisindən
Yorulmuram, doymuram.

Xəzərin ortasında
Alovu da görürəm,
Balıqçının əlində
Tilovu da görürəm.

Paltarı göy dənizin,
Gözü gömgöy dənizin
Üstü buruqlarındı,
Altı balıqlarındı.

NECƏ ÖYRƏNİB SONA

Barmağını qatlayıb
Sən ona kimi sana,
Deyim xalça işini
Necə öyrənib Sona.
Sona baxıb hanaya,
Sona baxıb anaya,
Anası da axırda
Xalçanı toxumağı
Öyrədidir Sonaya.

YUXU

Yol gəlib qarış-qarış,
Dizim balama balış.
Qovun getsin qarğanı,
Səsi tutub yarğanı.
Çoban çalsın tütəyi,
Balam arı pətəyi.
Ət dırnağa qarışıb,
Aran dağa qarışıb.
Sözü noğuldan şirin,
Qızım oğuldan şirin.
Dilimin dadı, duzu,
Saçı keçi buynuzu.
Yedəyində atı var,
Ağzında dilotu var.
Quzu kimi baxışı,
Gözündədir yağışı.
Yerişi ördək kimi,
Uçur kəpənək kimi.

Donu güllü hanadı,
Qolları quş qanadı.
Qızıl güldür budaqda,
Üzün yuyub bulaqda.
Xalı çənəsindədir,
Əli sinəsindədir.
Bacadan dəvə düşüb,
İşığı evə düşüb.
Döşəyi köşək kimi,
Köşəyi döşək kimi.
Qondu çiçək üstünə,
Yorğanı çək üstünə.
Yüyrüyü yəhər balam,
Açıldı səhər balam.
Göz muncuğu qotazdı,
Gəl balamı yatızdır.
...Su gəlib arxı tutdu,
Balamı yuxu tutdu.

GİZLƏNƏN QOVUN

Atam başa salınca
Mat qalmışdım bir işə -
Qovun niyə gizlənir
Tağın altda həmişə?

Tağın üstünə çıxmır,
Qorxur ki, tağ əzilə.
Bir də qovun tağından
Gərək ehmal üzülə.

ÖZÜMÜ YUXU TUTUR

Xalıma qurban olub
Gündə öpür çənəmdən,
Yuxu laylalarını
Öyrənmişəm nənəmdən.

Nənəmin qucağında
Layla oxuyur dilim,

Ha istəyirəm onu
Mən də yatırdam bilim.

Gözləri gülən kimi
Gözümü yuxu tutur,
Ona layla çalırım,
Özümü yuxu tutur.

KİTABDAKILAR

MƏKTƏB ZƏNGİ

Zəfər yolu	1
Müəllim	1
Tar dərsi, bar dərsi	1
Qırmızı çanta	1
İki gündəlik	1
Babam məndən tez yadır	1
Atamdan yaxşı bilir	1
Gəlib çıxır cavabı	1
Bir kitabı çıxmayıb	1
Yaylıq alma	1
Misalın cavabı	1

HAZIRCAVABIN CAVABI HAZIR

Xırda qalsın	1
Gülmə, mən də gülməyim	1
Çoxbilmiş Sona	1
Ağlamaq istəyəndə	1
İki kişinin adı	1
Hamıya lağ edirəm	1
Saat geri çəkilib	1
Papaq çıxaran külək	1
Budaqdan yerə düşən	1
Sən də şirinləş	1
Üçü mənə düşür	1
Adam balaca qalır	1
Qoza səlbə atanda	1
Atam saati bilmir	1
Bəs özümə nə qalsın?	1

Hazır yıxılmışam	19
Yuxu gətirən yastıq.....	20
Tərbiyəli pişik	21
Çiyələyi çiy yedim	22
Dadaş daş atmır.....	22
Dilimi dişləyirəm	23
Yarasalar	23
Şeytana oxşayan qız	24
Duz satan dursun dayı.....	25
Çayçı	25
Bilmədiyim dil	26
Qulağı yaddan çıxır.....	26
Quzuma öyrədirəm	27
Gəl onları tanıdım.....	28

NƏNƏMLƏ, BABAMLA ZARAFATIM VAR

Bala batmasın	29
Qocaların söhbəti.....	30
Orda neçə nəfərdir	30
Nənəmin sandığı	31
Səbətə gücü çatmır	32
Nənəm bıçaqsız soyur	33
Gülməyi tutan oğlan	33
Babama dəyir	34
Babası tapır	35
Gör indi nə boydayam	36
Nənəm söyüş öyrənib	36
Dəyən armud.....	37
Qara su	38
Babamı gülmək tutur.....	38
Mən yorulub yatanda	39
Babamın eynəyi.....	40
Nənəm huşun axtarır.....	40

Babamın ayağı.....	41
Deyim, görüm nə deyir.....	41
Bağayarpağı.....	42
Qorxur dəmir paslana	43
Baba, bal istəyirəm	43
Külək məni döyəcək.....	43

GƏL GEDƏK KƏNDƏ

Yağış məni tapır	44
Qəhrəmanın qəhrəmanlığı.....	45
Yuvalar	46
Kələm yeyən kələçə.....	48
Quzu yalayır	48
Fəsiləri sevirem	49
Yazlıq alçalar.....	52
Qoz yetişəndə	52
Dovşan xəstələnəcək	53
Dilcan dilotu yeyir	54
Quzuqulağı və quzu qulağı.....	55
Qulaqlarımı kəsir.....	56
Balıqçı uşaqlar.....	57
Ördəklərlə çimən qız	58
Xeyirli meyvələr	59
Narımızın dodağı.....	60
Kərəm kəsək gəzir	60
Qayım qaymaq yemədi	61
Ağca və ağcaqanad	62
Musanın yeri	62
Danaqıranı qırır	63
Anası ütüləyir	64
Babəkin bal barmağı	64
Əmim oğlu Alış.....	65
Şah sarayına dəvət	66

UŞAQ MARAĞI

Ağlayan yellənçək.....	67
İməkləmək öyrədir	68
Dadaş nə yeyir	68
Kim tanıyır?.....	69
Əmir, Dəmir, Daşdəmir	70
Qulaqburması.....	71
Kiftə bişəndə kefdi	71
Gözü gömgöy dəniz	72
Necə öyrənib Sona	73
Yuxu	74
Gizlənən qovun.....	74
Özümü yuxu tutur	75

Texniki redaktor:
Korrektor:
Kompüter xidməti:

Cəsərət Qasimov
Çiçək Quliyeva
Kamran Məcidov

ƏLƏMDAR QULUZADƏ
(QULİYEV ƏLƏMDAR ALLAHVERDİ OĞLU)

“DİLOTU”

Bakı - “Ozan” - 2009

Yığılmağa verilmişdir: 02.04.2009

Çapa imzalanmışdır: 12.05.2009

Kağız formatı: 70x100 1/16

Çap vərəqi: 7,5

Sayı: 3000 nüsxə. Sifariş 52

Qiyməti müqavilə ilə

POLYGRAPHIC
PRODUCTION

Tel/Fax: 447 75 04, Tel.: 447 75 05

mətbəəsində çap olunub

AZƏRBAYCAN DİLİ

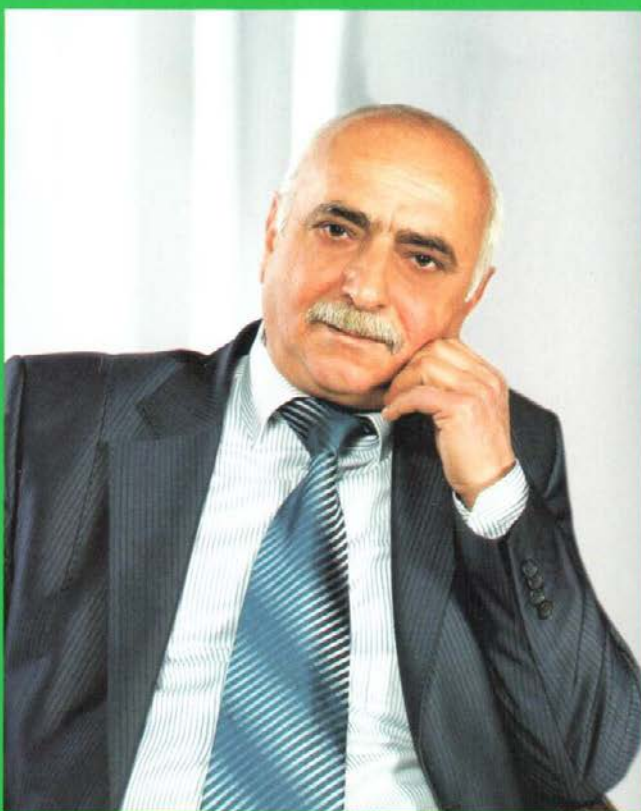
Anaların laylası
Bizim ana dilimiz,
Anamızıtək sevirik
Dil açandan onu biz.

Min illərdir yaranıb,
Hər kəlməsi bir çiçək.
Zəngindir yurdum kimi,
Qədimdir tarixim tək.

Dodağımdakı hər söz
Gözlərimin didəsi,
«Dədə-Qorqud» kitabı
Dilimin abidəsi.

Qarşısında dayanıb,
Tufanın da, selin də.
Azərbaycan danışır
Azərbaycan dilində.

1952-ci ildə Qarabağın Xocalı kəndində anadan olan, XX əsrin 70-ci illərindən ədəbiyyata gələn Ələmdar Quluzadə ilk şeirlərindən Bəxtiyar Vahabzadə, Xəlil Rza Ulutürk, Məmməd Araz, Nəriman Həsənzadə kimi görkəmli söz sərraflarının diqqətini cəlb etmişdir. Şairin ilk şeirlər kitabı – «Dağların yaddaşı» 1976-cı ildə «Azərneşr» tərəfindən çap olunmuşdur. «Ömür-gün qabaqdadır», «İsti ocaq», «Mənə söz verin», «Şəhid şəhər», «Qadan mənə, Qarabağ» və s. kitabları ilə ədəbiyyatda təsdiqini tapan Ə.Quluzadə uşaq ədəbiyyatına da eyni sevgi və məsuliyyətlə yanaşır.

«Tumurcuqlar», «Beş qitənin uşaqları», «Məhləmin uşaqları», «Boğça», «Qürbətə düşən daş» kitabları məhz uşaqlar üçün yazılmışdır. «Dilotu» kitabının da qəhrəmanları sabahın gəncləri və sahibləridir.